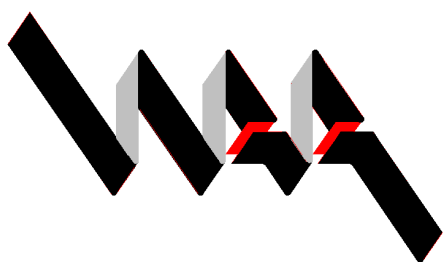

Voorjaarsnota 2020 (Primaire begroting 2021) Gemeenschappelijke Regeling WAA

Werkvoorzieningschap
Aanvullende
Arbeid **V**enlo e.o.

Venlo, 19 februari 2020

Inhoudsopgave

Bericht van het Dagelijks Bestuur	5
1. Management summary	5
2. Doelstelling WAA	13
3. Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau	13
4. Beleidsvisie van het bestuur	13
5. Ontwikkelingen ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regeling	15
6. Ontwikkelingen in de Wsw	15
7. Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid	16
8. Voorstel tot vaststelling van de begroting	18
Begroting	19
Programmaverantwoording	19
1. Algemeen	19
2. Sociaal beleid	20
3. Financieel beleid	21
4. Uitgangspunten voor de jaarbegroting en meerjarenbegroting	23
Overige paragrafen	32
1. Weerstandvermogen en risicobeheersing	32
2. Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing	32
2.1 Risico's voor Schap als publiekrechtelijke organisatie	32
2.2 Bedrijfsrisico's vanuit het ondernemerschap	34
3. Onderhoud kapitaalgoederen	36
4. Financiering	36
5. Verbonden partijen	40
6. Lokale heffingen	40
7. Grondbeleid	40
Overzicht van baten en lasten begroting 2021	41
Kasstroomoverzicht	44
Toelichting op de programmabegroting	45
Taakvelden	48
Kengetallen	48

Bericht van het Dagelijks Bestuur

1. Management summary

Inleiding

Voor u ligt de primaire begroting 2021 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Aanvullende Arbeid Venlo en omstreken (hierna te noemen WAA of Schap). Deze begroting is opgemaakt conform de vanaf 2005 verplichte verslaggevingsvoorschriften voor een Gemeenschappelijke Regeling (BBV).

De primaire begroting 2021 is, idem als de begrotingen vanaf 2015, naast de algemene uitgangspunten van de in 2015 ingevoerde Participatiewet, onveranderd opgesteld in lijn met de nog steeds van toepassing en actueel zijnde strategische koers zoals die in 2014 is verwoord en vastgelegd in de documenten "Samen Groeien" en in het verlengde hiervan het strategische koersdocument "Samen Anders!" incl. de updates en aanscherpingen van de koers zoals die zijn vastgesteld door het Bestuur vanaf december 2015 tot en met december 2019 voor WAA overall. De beleidslijnen en Bestuurlijke besluiten die hieruit volgen, zijn voor WAA normatief en kader stellend.

Algemeen

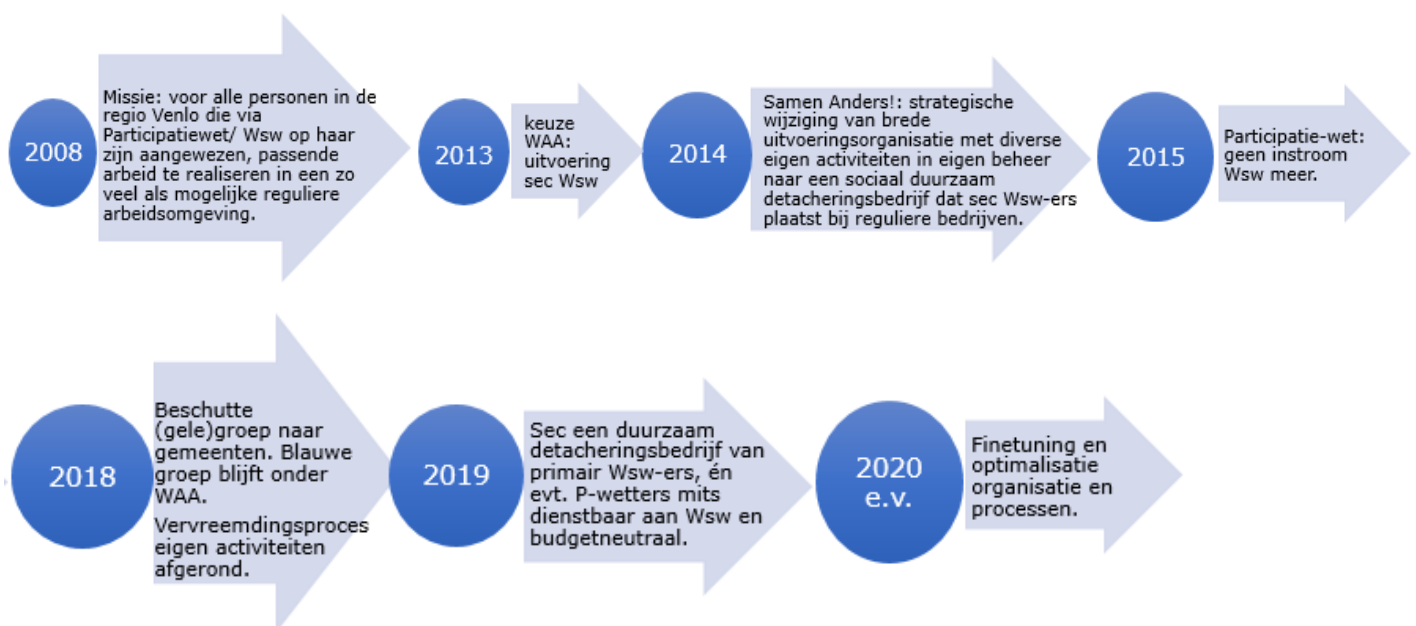
De koers van WAA die onder "Samen Anders!" is ingezet, loopt - ceteris paribus - ook in 2021 en de jaren daarna door. Deze vanaf 2014 ingezette koers week fundamenteel af van de koers in de jaren ervoor en heeft in een relatief zeer korte tijd tot majeure veranderingen geleid voor de gehele organisatie WAA als voor de aard, omvang én inzet van de Wsw populatie van WAA.

"Een organisatie die haar verleden niet kent, weet niet waar ze nu staat en heeft geen toekomst."

Vanuit deze aloude wijsheid kijken we effe kort terug naar een stukje historie. Om vandaar uit stil te staan bij waar WAA nu staat eind 2019 / begin 2020. En vervolgens kijken we verder naar de toekomst vanaf 2021.

Een stukje historie.....

Tijdslijn WAA en Wsw

De nieuwe strategische koers vanaf 2013

Met het inzetten van de nieuwe koers in 2013 en het bestuurlijk vaststellen van het strategische koersdocument "Samen Anders!" in 2014 heeft WAA fundamenteel gebroken met het verleden. Vanaf dat moment heeft WAA de koers verlegd van een traditionele SW-productieorganisatie die zelf in eigen beheer een diversiteit van activiteiten onder haar eigen regie en voor haar risico en rekening uitvoerde naar een nieuwe sociale duurzame detacheringsorganisatie alleen gericht op de uitvoering van de Wsw, waarin nadrukkelijk niet de brede doelgroep die onder de Participatiewet valt zal worden bediend, tenzij ondersteunend aan de SW en budgetneutraal.

De ingezette transformatie bij het bedrijf WAA vanaf 2014

Van een zgn. Multi MKB organisatie die mensen intern plaatst naar een SW-organisatie die alleen nog SW-mensen extern plaatst. Van productie naar dienstverlening. Van een industrieel productiecomplex met ruim 27.000m² aan de Edisonstraat te Venlo en een eigen kwekerij Roobeek naar vanaf medio 2018 een kantoor van 400m² aan de Prinsessesingel te Venlo. Een proces waarin vanaf 2015 tot en met 2018 geleidelijk en geconditioneerd alle eigen bedrijfsactiviteiten van WAA zijn vervreemd en overgedragen, met zoveel mogelijk behoud van werkgelegenheid en plaatsingsruimte voor de Wsw-populatie. Al met al majeure operaties die WAA vanaf 2014 tot en met 2018 heeft doorgevoerd. En als begin 2020 wordt teruggekeken, zaken die ver weg lijken te liggen in het verleden, maar die pas 1,5 jaar geleden nog vol in uitvoering waren! En die ook nu nog voor mensen iets zijn om nog steeds afscheid van te nemen..... Iets waar de huidige WAA organisatie zich goed van bewust is en waar rekening mee gehouden wordt. Want door de historie te kennen en er ook écht rekening mee te houden, weet je immers waar en waarom je nu als organisatie WAA staat waar je staat.

Door het vervreemden van eigen, veelal hoogrenderend facilitair werk is de toegevoegde waarde gedaald. Dit heeft echter ook vanaf 2019 voor de beleidsmatig gewenste risicoreductie voor WAA overall gezorgd. Dit a.g.v. de eerder genoemde afstoting van eigen huisvesting en verhuizing van WAA naar een veel kleiner, gehuurd kantoor van WAA, en de forse krimp in regulier personeel, waardoor vanaf 2019 de daling van de toegevoegde waarde meer dan volledig is gecompenseerd door een daling van de exploitatielasten en het operationeel resultaat resp. de exploitatie als geheel in positieve zin is beïnvloed.

De ingezette transformatie rondom de Wsw bij WAA vanaf 2015; de Participatiewet

Niet alleen WAA heeft in de periode vanaf 2014 een transformatie op meerdere fronten ondergaan, maar ook het hele sociale domein in het algemeen. Begin 2015 is het hele scala van wettelijke regelingen rondom gesubsidieerde arbeid vervangen door één allesomvattende nieuwe wet: de Participatiewet. Een wet die qua beleidslijn naadloos past in de koers van WAA en die zich eveneens volledig richt op het plaatsen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in het reguliere bedrijfsleven. Als uitvloeisel hierbij is vanaf 2015 de Wsw als onderdeel van deze Participatiewet wel een aparte regeling gebleven, maar wel een gesloten regeling, d.w.z. waar geen instroom meer mogelijk is. De Sw kent derhalve vanaf 2015 alleen nog uitstroom en hierdoor krimpt de Wsw-populatie van WAA jaarlijks. In de jaren tot en met 2017 was er sprake van een verhoogde jaarlijkse krimp van ongeveer 4% tot 6% per jaar. Dit omdat veel instromers die eind 2014 op het laatste moment nog binnen de Sw regeling wilden vallen, uiteindelijk toch niet in staat en/of bereid bleken tot passende arbeid onder de Wsw en in de jaren daarna toch weer versneld uitstroomden uit de Wsw. Vanaf 2018 vlakt dit effect af en is zichtbaar dat de krimp minder wordt. In deze begroting is over de periode 2020-2024 rekening gehouden met een jaarlijkse krimp van ongeveer 2% tot 3% per jaar.

Een extra punt hierbij is het besluit van de deelnemende gemeenten om vanaf 1-1-2018 zélf het materiële werkgeverschap en daarmee de gehele verantwoordelijkheid voor het uitvoeren en organiseren van passend werk voor een belangrijk deel van de gehele Wsw-populatie zijnde de Wsw-doelgroep Beschut (loonwaarde tot 30%) naar zich toe te trekken. Dit doen gemeenten vanaf 2018 met eigen, lokaal maatwerk o.a. door onder regie en verantwoordelijkheid van gemeenten vallende concepten zoals Werken in Buurten. Het Beschut werken is derhalve bij WAA vanaf 2018 volledig afgebouwd.

En waar staat WAA en de Wsw nu?

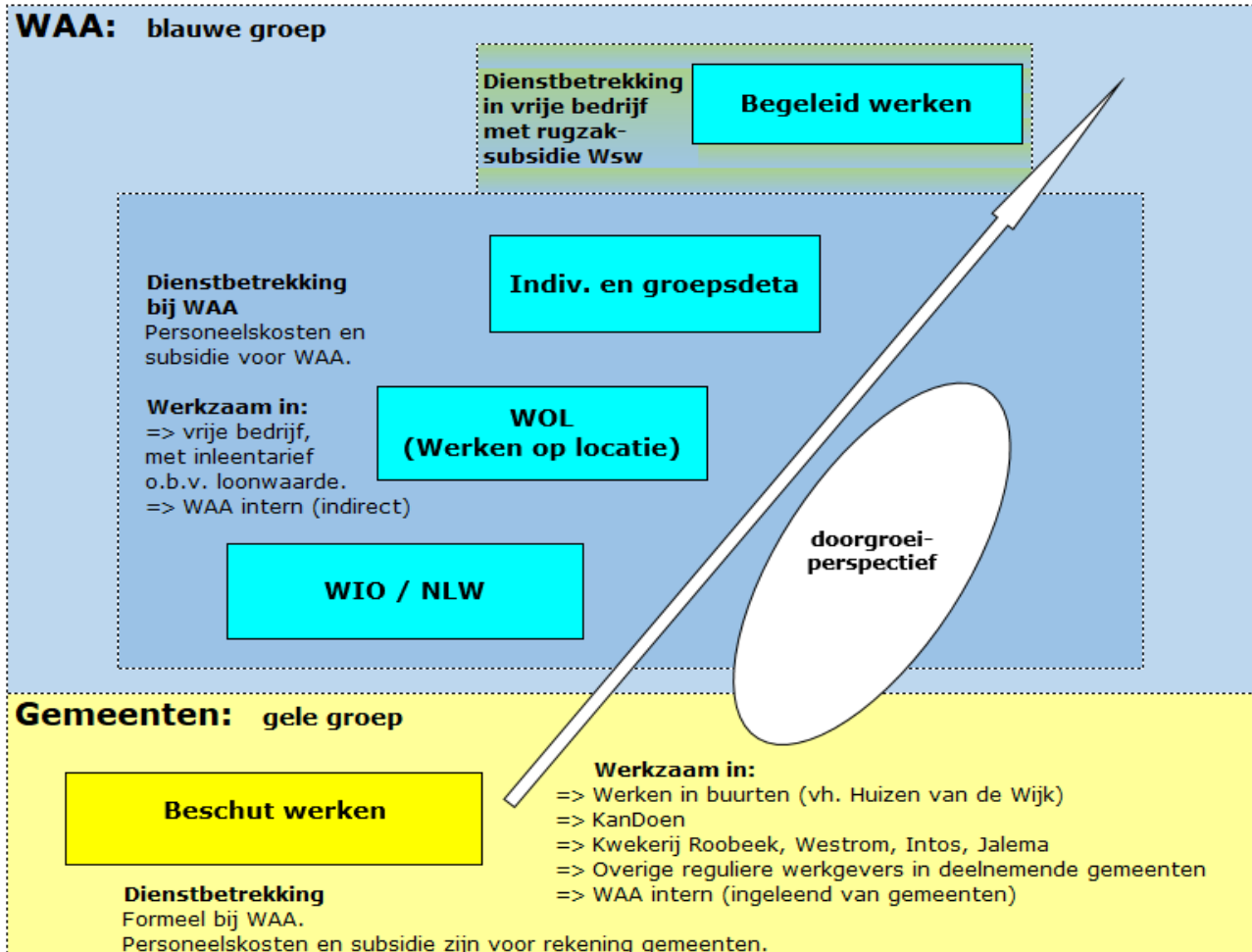
Het Schap en in haar verlengde WAA groep nv dragen vanaf 1-1-2018 derhalve niet meer financieel noch inhoudelijk zorg voor de uitvoering van de Wsw resp. het materiële werkgeverschap voor het Beschutte deel van de Wsw-doelgroep, maar fungeert nog slechts als formele werkgever en basis HRM/payroll dienstverlener. In het verlengde hiervan is WAA met ingang van 1-1-2018 als sociaal duurzaam detacheringsbedrijf alleen ingericht op de uitvoering van de Wsw voor sec personen uit die doelgroep met een loonwaarde van 30% of hoger (zgn. niet-beschutte deel van de Wsw).

Schematisch ziet het hele werkveld rondom de Wsw en de positie van WAA hierbij als volgt uit:

Wsw-ladder

Blauw + geel = gesubsidieerd via Wsw
(Wet sociale werkvoorziening)

Regulier werken in het
vrije bedrijf

En waar staat WAA nu, anno begin 2020 ?

Met het medio 2018 écht verkopen en fysiek afscheid nemen van het industriële complex aan de Edisonstraat in Venlo is voor WAA in woord en daad een nieuwe periode aangebroken. Een periode die zich in het begin kenmerkte door afscheid nemen van het oude en een weg zoeken in het nieuwe. De strategische koers is gelijk gebleven maar in zowel de structuur als processen, als organisatie en als uitvoering was het zaak van opnieuw richten, inrichten en verrichten. Een nieuwe manier van werken en nieuwe uitvoeringsmodaliteit ontwerpen, organiseren en vervolgens doen. Een proces dat door WAA in die periode met verve is opgepakt en is doorgevoerd "terwijl de winkel gewoon open was". Eind 2019 kan geconstateerd worden dat WAA de basis opnieuw heeft staan. De Sw-medewerkers zijn voor bijna 95% geplaatst bij reguliere bedrijven en er staat een organisatie en structuur die het gehele proces van (her)plaatsingen voor alle Sw medewerkers ondersteunt. De basis is er. Zo is begin 2020 een nieuwe situatie ontstaan waarin de organisatie WAA langzaam maar zeker in een meer stabiele fase en geleidelijke maar permanente krimp terecht is gekomen. De positie binnen de koers is voor WAA vanaf dan te typeren als "steady as she goes". De WAA-

organisatie staat en is te typeren als “een stabiel verder krimpende sociaal duurzame detachingsorganisatie voor sec de Wsw”.

Maar er is binnen de organisatie WAA ook het besef dat stilstand, zeker in de wereld van het sterk dynamische sociale domein, achteruitgang betekent. Dat WAA verder kan en moet gaan en dat het zaak is de gehele WAA organisatie overall verder te finetunen en optimaliseren. Van het heden naar verder professionaliseren. Medio 2019 is hiermede een begin gemaakt door het kader van WAA middels het interne programma “Eigenaarschap” gereed te stomen voor een nieuwe toekomst. De 4 hoofdthema’s in dit programma zijn: *Ik ga voor WAA, Ik ben resultaatgericht, Ik ben verantwoordelijk en Ik verbind*. Elk thema wordt ondersteund met een apart traject zodat het niet blijft bij begrijpen maar ook doen. Wat leidt tot een gezamenlijke verantwoordelijkheid om van de WAA een mens- en resultaatgerichte organisatie te maken. Dit vanuit een continu reciproke proces van kritisch zelf analyseren naar verbeteren en vervolgens meten. En dan weer bijstellen.

Stand van zaken transformatie

2019

Klaar voor de toekomst:

- een sociaal duurzaam detachingsbedrijf;
- primair voor Wsw,
- maar ook overige P-wetters, mits dienstbaar aan Wsw en budgetneutraal.

- Groepsdata
- Individuele data
- Werken op locatie
- Begeleid werken

Proces 2020/2021 e.v.

Finetunen en optimaliseren

En wat denken en verwachten we voor de toekomst vanaf 2021 en verder?

Op organisatorisch gebied en t.a.v. organisatiestructuur

De WAA-organisatie richt zich ook in 2021 en volgende jaren op verdere finetuning en optimaliseren. Hierbij past de organisatie zich, binnen haar mogelijkheden, in omvang jaarlijks zoveel als mogelijk aan in lijn met de jaarlijkse daling van het aantal Wsw-ers en krimpt derhalve ook jaarlijks. Deze beweging is vanaf 2013 al in gang gezet.

T.a.v. krimp in (Wsw) bezetting c.a.

Met name als gevolg van de overgang per 1-1-2018 van de Beschutte groep Wsw-ers naar de gemeenten is er in 2018 (met een uitloop naar 2019) sprake geweest van een versnelde, sterke krimp van de WAA-organisatie. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in een afbouw van de reguliere personeelsformatie van ongeveer 87 fte in 2013 naar ongeveer 35 fte in 2021. Een afbouw die tot en met 2024 onveranderd zal worden doorgezet. Het tempo van afbouw zal echter wel teruglopen omdat er in toenemende mate sprake zal zijn van een steeds negatiever “economies of scale” (schaalvoordeel) effect in m.n. de staf- en begeleidingsorganisatie van WAA. Het wordt meer en meer zichtbaar dat de krimp van de WAA organisatie minder snel kan gaan dan de (verdere) daling van de Wsw-populatie. Vanuit budgettair oogpunt zoekt WAA hierbij steeds de grens op maar zal er nooit overheen (kunnen) gaan. Het feit dat WAA een publieke organisatie is die werkt met een

kwetsbare doelgroep, zorgt voor een tegenwicht en natuurlijke balans. In de meerjarenraming t/m 2024 is hiermede rekening gehouden.

De met de (versnelde) afbouw gemoeide (eenmalige) frictiekosten van de WAA-organisatie worden, conform vigerend beleid en wettelijke (verslaggevings-) voorschriften volledig gefinancierd uit een hiervoor gealloceerde bestemmingsreserve voor de hele periode van krimp. Omdat deze afbouw van de organisatie tot en met 2019 voornamelijk is gerealiseerd met een minimum aan frictiekosten, door m.n. te sturen op natuurlijk verloop in regulier (staf-)personeel in combinatie met reallocaties van bezetting resp. herverdelingen van taken en verantwoordelijkheden binnen de zittende organisatie, zijn eind 2019 de beschikbare middelen in het frictiefonds meer dan voldoende om de eind 2019 aanwezige én latente frictie voor de komende jaren af te dekken. Hierdoor is er naar verwachting in 2021 maar ook in de komende jaren daarna, geen (aanvullende) dotatie aan deze bestemmingsreserve noodzakelijk. Er is ceteris paribus zelfs sprake van een overschot in het fonds per eind 2019 van ongeveer € 500.000. Vanuit de standaard beleidslijn worden tekorten in het frictiefonds aangevuld met een (aanvullende) gemeentelijke bijdrage. Vanuit die zelfde beleidslijn zal het verwachte overschot ad € 500.000 vanaf 2020 geleidelijk met jaarlijkse cohorten van € 100.000 terugvloeien naar de deelnemende gemeenten middels een reductie op de jaarlijkse gemeentelijke exploitatiebijdragen voor WAA. De financiële impact van de frictie op de WAA-exploitatie is hierdoor beperkt, maar het effect van de krimp en frictie op het personeel en de WAA-organisatie zélf is, los van de financiële kant van het verhaal, echter wel iets dat steeds en onverminderd een stempel blijft drukken op de organisatie WAA. Iets dat ook in 2021 en ook de jaren daarna nog nadrukkelijk de aandacht vraagt en ook verdient. De winkel is en blijft immers wel steeds open.....

Ten aanzien van de (door-)ontwikkelingen binnen het sociale domein voor gesubsidieerde arbeid overall en binnen de Participatiewet in relatie tot WAA

Al in 2015 heeft het Rijk aangekondigd vanaf eind 2020 een officiële brede en algemene evaluatie van de Participatiewet te gaan uitvoeren. Deze wet is volledig erop gericht om de beweging "van binnen naar buiten" te stimuleren. En een beleid dat ondersteund werd middels een voor iedereen algemeen geldende, brede sociale agenda voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die uitvloeide in een banenakkoord in 2014 tussen de sociale partners. Hierbij is toen be- en afgesproken dat eind 2020 ruim 200.000 extra banen in zowel de publieke als private sector moeten zijn ingevuld door mensen met een (dreigend) grote afstand tot de arbeidsmarkt. Vooralsnog is er geen reden om te veronderstellen dat tussentijds hieraan getornd gaat worden waardoor dit komende jaren een hoofdonderwerp zal blijven in de sociale agenda van het Rijk.

Eind 2019 heeft een eerste voorzichtige tussenevaluatie van het Centraal Planbureau ten aanzien van de eerste effecten van de Participatiewet het licht gezien. De eerste conclusies hierbij geven aan dat de primaire doelstelling van de wet door deze wet dichterbij is gekomen dan ooit. Zeker voor het deel van de doelgroep waarbij mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die in de basis voldoende potentie/loonwaarde bezitten om zich uiteindelijk zonder permanente ondersteuning vanuit het publieke domein zelfstandig een arbeidsplek in een reguliere omgeving te verwerven en (misschien nog belangrijker) te behouden, blijkt dat de wet en het banen-akkoord het gewenste effect heeft. Een meer inclusieve samenleving is voor deze groep dichterbij gekomen met minder beslag op publieke middelen. Echter er blijkt ook een keerzijde aan te zitten; voor mensen met een (blijvend) grote afstand tot de arbeidsmarkt, het zgn. Nieuw Beschut, blijkt het, zelfs in de huidige overspannen arbeidsmarkt, veel lastiger dan gedacht om een blijvende plek in een reguliere omgeving hiervoor te realiseren dan dat het Rijk dat eerder dacht; gemeenten maar ook werkgevers staan niet onwelwillend tegen het opnemen van meer mensen "met een vlekje" maar als puntje bij paaltje komt, zijn er toch vaak té forse barrières. Oorzaken zijn zowel financiële motieven als wettelijke kaders zoals o.a. de Wet Arbeid in Balans en de Wet Werk en Zekerheid én, last but not least, koud watervrees en onbekend- en onzekerheden t.a.v. werken met de doelgroep. Werkgevers zijn en blijven zeer terughoudend met het aannemen van mensen uit deze doelgroep. En als werkgevers de stap toch durven te maken, vraagt men veelal forse garanties en grote (financiële) bijdragen van publieke partijen zoals gemeenten en UWV maar ook WAA om alle risico's af te dekken. Opvallend hierbij is overigens dat niet alleen bedrijven maar ook overheden resp. gemeenten zich zeer terughoudend blijven gedragen als het gaat om uitvoering geven aan de afspraken uit het sociale akkoord en gehoor te geven aan de sociale agenda 2015-2025 voor juist deze meest kwetsbare personen uit de doelgroep. Het lijkt erop of het paradigma "Principes zijn goed, maar ze moeten wel beheersbaar en betaalbaar zijn!" hierbij prevaleert boven de sociale uitgangspunten van een inclusieve samenleving. Helaas maar niet geheel onverwacht overigens,

vanuit de ervaring die WAA ook heeft met een deel van haar SW-doelgroep. Al met al ontwikkelingen die ervoor zorgen dat er meer en meer stemmen opgaan in Den Haag en omgeving om het eerder onder druk van het gentlemen's agreement geparkeerde dwangmiddel van een quotum- met boetebeleid in combinatie met een wettelijke verplichting voor invullen van nieuw Beschut door gemeenten toch in te voeren. De voorzichtigheid van werkgevers die de stap wel durven te zetten onder de voorwaarde dat de risico's worden afgedekt is niet alleen voor gemeenten maar ook voor WAA een risico. Want het zorgt ervoor dat het laatste 5% deel van haar Sw-populatie lastig tot niet plaatsbaar is en mogelijk ook blijft. En dit vormt daarmee een uitdaging maar ook een risico voor de exploitatie van WAA. Naar verwachting iets dat ook bij de eindevaluatie van de Participatiewet naar boven zal komen en een aspect dat meer en meer de bestuurlijke agenda's binnen het sociale domein van gemeenten gaat bepalen.

En ten aanzien de van rijksbijdrage Wsw c.a.....

In 2020 zal naar verwachting de door het Rijk al in 2014 aangekondigde jaarlijkse lineaire afbouw van de Rijksbijdrage per arbeidsjaar Wsw met € 550 voor het laatst toegepast worden. Door de stijging van de loonkosten Wsw (onder invloed van Cao-afspraken) en door de te verwachten oplopende sociale lasten zoals pensioenpremies, zal het subsidietekort Wsw ook in 2021 naar verwachting wel nog oplopen maar niet meer in het tempo zoals tot 2020 aan de orde was. Ook op dit vlak gaat een nieuwe status quo ontstaan.

De subsidiekorting Wsw heeft vanaf 2015 jaarlijks voor een oplopende financiële druk op gemeentelijke budgetten in het sociale domein gezorgd. Dit heeft in 2018 en 2019, tegen de verwachtingen in, ervoor heeft gezorgd dat het Rijk deels overstag is gegaan en e.e.a. deels heeft gecompenseerd. Of het Rijk hiermee in 2020 en volgende jaren doorgaat, is nog maar afwachten. Vooralsnog wordt in deze begroting ervan uitgegaan dat de hoogte van de Wsw-subsidie, van de LPO (Loon-Prijs-Ontwikkeling)-compensatie, en van het LIV (Loon-Inkomens-Voordeel voor lage lonen) zoals eind 2019 bekend, normatief is voor de komende jaren. Gezien de consistentie van het Rijksbeleid rondom (fiscale en andere) vergoedingen voor Wsw-arbeidskosten in de afgelopen jaren, ligt hier wel nadrukkelijk een risico. Hiervoor wordt verwezen naar de risicoparagraaf in deze begroting.

..... en de bestuurlijke ontwikkelingen rondom de gehele uitvoering van de Wsw door WAA in relatie tot het brede sociale domein van (deelnemende) gemeenten

De Wsw en daarmee WAA is vanaf 2015 een onderdeel van een bredere Participatiewet. Een kaderwet die nadrukkelijk gemeenten positioneert als centrale regie- en uitvoerder die verantwoordelijk is om al haar burgers en iedereen met een afstand tot de arbeidsmarkt zo snel als mogelijk weer een passende plek te geven in een zo regulier mogelijke arbeidsomgeving. Iets dat naadloos aansluit op de nieuwe WAA-organisatie zoals die vanaf eind 2018 staat.

De krimp in SW en de oplopende economies-of-scale-effecten bij WAA, in samenhang met de uitdagingen waarvoor gemeenten over de volle breedte staan vanuit de Participatiewet én de parallellen die er meer en meer zijn tussen Wsw en de andere doelgroepen binnen die Wet, hebben ertoe geleid dat de gemeente Venlo, als grootste belanghebbende gemeente binnen WAA, in december 2016 heeft aangegeven te gaan onderzoeken óf en zo ja, hoe, wat en waar het mogelijk zou zijn de uitvoering van de gehele Wsw vorm en inhoud te willen gaan geven binnen haar eigen gemeentelijke sociale domein. Een beweging die aansluit bij de beoogde doelstelling van een gemeenschappelijke doelgroepenbenadering voor een ieder met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en één totaal ontschot budget vanaf 2015. In het najaar 2017 is dit geuite voornemen door de gemeente Venlo voor het eerst door de gemeente Venlo intern nader onderzocht en aldaar uitgewerkt in een globale verkenning. De uitkomsten van deze verkenning geven een positieve richting aan, op grond waarvan eind 2017 door de gemeente Venlo is besloten e.e.a. verder te gaan onderzoeken in de vorm van een businesscase. Deze businesscase, inclusief een door een extern bedrijf hierop uitgevoerde second opinion, is eind 2018 intern bij de gemeente Venlo opgeleverd en geeft een bevestiging van het eerder globaal aangegeven positieve resultaat. Op grond hiervan heeft het College van de gemeente Venlo in 2019 een principebesluit genomen om verder te onderzoeken en concreet uit te werken hoe, wat, waar en wanneer de gehele WAA-organisatie kan worden opgenomen en vervolgens volledig geïntegreerd kan worden in haar eigen gemeentelijke organisatie en sociaal domein. Een voorgenomen besluit van de gemeente Venlo waar in februari 2020 door de andere deelnemende gemeenten in WAA, zijnde Beesel en Bergen, op gereageerd is. Beide gemeenten wensen, in tegenstelling tot het voornemen van de gemeente Venlo, vooralsnog op de huidige voet en huidige koers door te gaan met WAA als uitvoerder van de Wsw. De efficiënte

wijze van uitvoering, op de manier zoals de WAA momenteel functioneert, maakt dat voor deze gemeenten de noodzaak om zaken anders te organiseren nu te grote financiële en maatschappelijke risico's meebrengt. De gemeente Venlo heeft aangegeven kennis te hebben genomen van het standpunt van de Beesel en Bergen, e.e.a. te zullen onderzoeken en zich nader te beraden. Vervolgens kan en zal e.e.a. bestuurlijk worden afgestemd en breder worden belegd onder andere stakeholders bij WAA. Hangende dit vervolg is vooralsnog bestuurlijk besloten tot een status quo en de huidige structuur en koers van WAA onveranderd en going concern tot nadere bestuurlijke besluitvorming door het Schapsbestuur door te zetten. Uit oogpunt van voorzichtigheid is in de 1^e begrotingswijziging 2020 en primaire begroting 2021 rekening gehouden met mogelijke kosten voor (externe) adviezen aan bijv. bestuur resp. OR die bij een vervolgproces aan de orde kunnen komen. Hiermee zijn beperkte middelen binnen de totale WAA-exploitatie 2020 en 2021 apart gealloceerd en gereserveerd.

De uitkomsten van het gehele proces rondom de toekomstige (bestuurlijke) positionering van WAA binnen het gehele sociale domein van de deelnemende gemeenten resp. specifiek binnen de gemeente Venlo zijn nog niet bekend maar kunnen wel van majeure invloed zijn op zowel de aard en omvang als (toekomstige) continuïteit van zowel het Schap WAA Venlo e.o. (als gezamenlijke regievoerder voor de Wsw in de regio Venlo) en haar Wsw uitvoeringsorganisatie WAA groep nv c.a.

En ongeacht de uitkomst van dit proces is e.e.a. nú al van grote invloed op WAA. Immers: het lopende onderzoek door en het vervolg hiervan in de gemeente Venlo naar een mogelijke nieuwe toekomst voor WAA duurt nu al bijna 4(!) jaar. Gedurende al die tijd van onzekerheid t.a.v. de toekomst is WAA zeer prudent t.a.v. het aangaan van langdurige verplichtingen en grote investeringen in haar structuur, instrumentarium, organisatie, en personeel. Dit om het risico van grote desinvesteringen naar de toekomst te beperken. Dit betekent dat er tot 2024 niet meer dan strikt noodzakelijk voor de korte termijn wordt geïnvesteerd in mensen en middelen. WAA draait on going concern (doorlopende continuïteit) maar kan en zal hangende de onzekerheid t.a.v. de toekomst, zeer beperkt middelen inzetten voor innovatie van middelen en processen en voor een meer structurele kwalitatieve en kwantitatieve impuls in haar organisatie. Er is op dit punt sprake van een zekere stilstand. En stilstand is achteruitgang. Zeker in de zeer dynamische (buiten) wereld waarin WAA opereert. Hier loopt zowel WAA als ook al haar stakeholders inclusief de gemeenten meer en meer een risico naar de toekomst. Een zowel kwalitatief als financieel risico, voor het geval er straks sprake is van noodzakelijke grote (inhaal)investeringen om de zaak weer aan de maat te krijgen.

Omdat ten tijde van de opmaak van deze primaire begroting 2021 het besluitvormingsproces c.a. nog steeds in volle gang is en de uitkomsten hiervan nog niet bekend zijn, is de mogelijke impact en verdere gevolgen van deze beoogde beweging derhalve (nog) onbekend en is e.e.a. in deze begroting als PM opgenomen. Deze primaire begroting 2021 is derhalve opgesteld op basis van going concern-grondslagen voor zowel het Schap als WAA groep nv c.a.

... en last but not least; de economische verwachtingen in het algemeen voor 2021 en verder

De verwachting is dat na de stormachtige economische groei tot 2019, in Nederland en wereldwijd, vanaf 2020 een fase van structureel minder groei aanbreekt. Het huidige economische klimaat, in combinatie met de eerste zichtbare effecten van de vergrijzing in Nederland, heeft gezorgd voor een overspannen arbeidsmarkt en biedt nu maar ook in de komende jaren nog genoeg kansen voor WAA en haar gemeenten. Ondanks deze minder economische groei is nog sprake van een forse vraag naar arbeidskrachten in diverse sectoren. Dat geeft werkgevers minder keus en zet de focus van werkgevers sneller op alternatieven zoals werken met mensen uit de Participatiedoelgroep. En daar waar de vraag naar arbeid zorgt voor krapte op de arbeidsmarkt zullen de loonkosten oplopen, maar is er ook ruimte voor tariefsverhoging op onze verkoopmarkt. Een ontwikkeling die al vanaf 2019 zichtbaar is in de toegevoegde waarde die WAA realiseert bij Wsw-plaatsingen en die naar verwachting, weliswaar in mindere mate dan 2019, ook in de komende jaren nog kansen biedt. In deze primaire begroting 2021 en de bijbehorende meerjarenraming is met deze beide verhogende effecten rekening gehouden.

Bezetting Wsw voor 2021

Voor 2021 is onderstaande Wsw-bezetting voor het Schap en de (deelnemende) gemeenten geraamd:

	aantal SE bij WAA	aantal SE beschut bij	aantal totaal per
gemeente	geplaatst per gemeente 2021 (A)	gemeenten geplaatst per gemeente 2021 (B)	gemeente 2021 (C=A+B)
Beesel	43,2	10,7	53,9
Bergen	57,4	24,9	82,3
Venlo	353,3	155,2	508,5
Niet deeln. gemeenten	0,0	0,0	0,0
totaal	453,9	190,8	644,7

*) Totaal taakstelling per gemeente is berekend o.b.v. financieringsmethodiek "werkgemeente" vanaf 1-1-2017 en o.b.v. extrapolatie van gegevens jaargemiddelde over 2019 per gemeente met een uitstroom% van 2,9% voor 2020 resp. 2,7% voor 2021.

Ten opzichte van 2020 daalt de totale bezetting SW bij gemeenten in 2021 verder. Dit omdat er sprake zal zijn van natuurlijke uitstroom terwijl er vanaf 1-1-2015 geen instroom meer is in de Wsw. Ten opzichte van Samen Anders! is er, evenals in de jaren t/m 2020, ook in 2021 sprake van een hogere Wsw-bezetting omdat de uitstroom Wsw, zoals voorgenoemd, achterblijft bij eerdere verwachtingen.

Financiële samenvatting

Het begrote **geconsolideerde** concernresultaat (Schap en WAA groep nv) 2021 komt uit op een tekort van € **2.699.000**. Dit is een verbetering t.o.v. de 1^e begrotingswijziging 2020 met € 418.000, dit vooral door lagere frictiekosten (ad € 0,5 mio). Het subsidieresultaat Wsw daalt met € 0,1 mio. De overige resultaatcomponenten blijven nagenoeg gelijk.

Het geconsolideerde concernresultaat van WAA wordt onderverdeeld in de netto kosten van Wsw-arbeid en Wiw, Participatiebanen (zgn. subsidieresultaat Wsw resp. Wiw en Participatiebanen), de netto resultaten die voortkomen uit het organiseren en bieden van passende arbeid voor deze doelgroepen (zgn. operationeel resultaat), de kosten verbonden aan de ombouw van WAA (frictiekosten ca.) en diverse baten en lasten:

Schap + WAA groep nv geconsolideerd	Werkelijk 2018	Werkelijk 2019*)	1e begrotings-wijz. 2020	Primaire begroting 2021
Operationeel resultaat NV	549	1.254	776	714
Organisatiekosten Schap	-179	-160	-185	-161
Operationeel resultaat NV + Schap	370	1.094	591	553
Subsidieresultaat Wsw	-2.409	-2.362	-3.001	-3.085
Subsidieresultaat Wiw, Participatiebanen etc.	-50	-28	-22	-22
Frictiekosten	-422	-489	-660	-120
Saldo div.baten/lasten	532	15	-25	-25
Totaal concernresultaat geconsolideerd	-1.979	-1.770	-3.117	-2.699
Waarvan resultaat WAA groep nv	-1.366	113	-725	-700
Resteert resultaat WAA Schap	-613	-1.882	-2.392	-1.999

*) betreft voorlopige cijfers 2019

Het **operationeel resultaat** betreft het resultaat van WAA groep nv uit de omzet van bedrijfsactiviteiten minus de operationele kosten voor organisatie van passende arbeid.

Het **subsidieresultaat Wsw** is het resultaat uit passende arbeid Wsw c.a. van de personeelskosten Wsw minus de rijksbijdrage Wsw. Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt is het subsidieresultaat Wsw in grote mate bepalend voor het exploitatietekort van het Schap (incl. resultaat van WAA groep nv). Het subsidieresultaat is **niet** beïnvloedbaar voor zowel WAA als gemeenten en een gevolg van externe factoren zoals cao en rijksbeleid.

Het begrote concerntekort voor 2021 van € 2.699.000 zal voor € 700.000 worden gedekt door de inzet van eigen vermogen door WAA groep nv. Het resterende tekort van het Schap ad € 1.999.000 zal grotendeels worden gedekt door een bijdrage door de deelnemende gemeenten van **€ 1.600.000**. Voor een toelichting verwijzen we naar paragraaf 3 van deze begroting.

Voor 2021 wordt o.b.v. de verwachte Wsw-bezetting per gemeente en de inwoneraantallen per gemeente op 1-1-2020, onderstaande verdeling van de totale bruto gemeentelijke tekortfinanciering naar de afzonderlijke deelnemende gemeenten geraamd:

Totaal gemeentelijke tekortfinanciering (in Euro's x 1.000)	2021 begroting	2020 begroting na 1^e wijz.	2020 begroting voor wijz.	2019 werkelijk
Beesel	159	159	175	130
Bergen	196	196	217	160
Venlo	1.290	1.290	1.428	1.055
Totaal voor bonus (bruto bijdrage)	1.645	1.645	1.820	1.345
Af: te verdelen bonus (2019 nog te verdelen)	- 45	- 45	- 45	- 45
Totaal deelnemende gemeenten (netto bijdrage)	1.600	1.600	1.775	1.300

2. Doelstelling WAA

De doelstelling van WAA is het - voor en namens de deelnemende gemeenten - als Gemeenschappelijke Regeling uitvoering geven aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Participatiewet onderdeel Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) in de regio Venlo tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

3. Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau

In de Participatiewet, en in het verlengde daarvan in de Wsw, is aangegeven dat de regie en uitvoering van deze wet en regelingen bij gemeenten ligt. De deelnemende gemeenten van het Schap bepalen in en middels het Schap een gemeenschappelijke koers voor de uitvoering van de Wsw resp. voor WAA. Het Schap WAA Venlo e.o. fungeert hierbij als het centrale beleidsorgaan en als steun- en coördinatiepunt voor de drie deelnemende gemeenten om de Wsw concreet vorm en inhoud te geven. In het verlengde is de 100% deelneming en uitvoeringsorganisatie WAA groep nv, voor en namens het Schap, de integrale uitvoerder voor de Wsw voor de gemeenten Venlo, Beesel en Bergen. De Schapsbestuurders zijn hierbij tevens toezichthouders bij WAA groep nv. Deze uitvoeringsmodaliteit is van kracht tot en met 2020.

In 2015 is, als gevolg van de nieuwe ontwikkelingen voor de uitvoering van de Wsw onder de Participatiewet, een begin gemaakt met een onderzoek naar de toekomstbestendigheid van deze governancestructuur van de WAA-organisatie. Hangende de actualisatie van de koers van WAA is dit eind 2015 on hold gezet. Voor het Schap (vooralsnog) uitgegaan van een situatie als going concern.

4. Beleidsvisie van het bestuur

Vanaf 2008 is het beleid van zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv primair gericht op het realiseren van passende arbeid in een zo veel als mogelijke reguliere arbeidsomgeving voor alle personen die via de Wsw op haar zijn aangewezen. Dit beleid is vanuit het going concern uitgangspunt ook in 2021 onveranderd van toepassing.

Het Schap dient haar maatschappelijke doelstelling te realiseren met inachtneming van en in overeenstemming met belangrijke strategische (maatschappelijk aanvaarde) uitgangspunten zoals

rechtmatigheid, doelmatigheid en integer handelen. Zij legt op transparante wijze verantwoording af over het door haar gevoerde beleid en de resultaten hiervan. Zoals gebruikelijk wordt het strategisch beleid van WAA periodiek in een review door het management, het Bestuur en de Raad van Commissarissen afgezet tegen de nieuwste ontwikkelingen en herijkt.

In lijn met het vigerende beleid en met inachtneming van de geactualiseerde uitgangspunten en kaders is onderstaande visie en missie onveranderd van kracht en vastgesteld voor WAA:

- **Missie: WAA groep voegt waarde toe aan haar opdrachtgevers door de inzet van SW-medewerkers.**
- **Visie: WAA groep is dé professionele organisator van duurzaam werk voor SW-medewerkers bij reguliere bedrijven in de regio Noord-Limburg.**

Visie en missie zijn concreet vertaald in onderstaande strategische items en uitgangspunten:

"De WAA organisatie .....:

- Heeft sociaal en financieel renderende strategische allianties en co-creaties met het regionale bedrijfsleven en overheden".
- Realiseert voor haar SW-medewerkers duurzame plaatsingen in groepen bij opdrachtgevers.
- Ambieert samen met haar Sw-medewerkers ontplooiing gericht op maximale loonwaarde".
- Is een proces- en resultaatgerichte organisatie waarin met plezier gewerkt wordt".

De strategische koers is verder vertaald in onderstaande door het Bestuur vastgestelde strategische uitgangspunten en beleidslijnen:

1. Voor de bepaling van de strategische beleidskeuzes van de WAA groep is de uitvoering van de Participatiewet –zowel op regionaal als op lokaal niveau- maatgevend. Het Werkgevers Servicepunt (WSP), bestuurd vanuit het Werkbedrijf en de in het WSP samenwerkende partners, is in deze strategie vanuit (semi-)overheidszijde als netwerkorganisatie regionaal regisserend op hoofdlijnen naar afnemers en bedrijven en ondersteunend voor de uitvoeringsorganisaties zoals WAA t.a.v. het verbinden in de arbeidsmarkt voor alle regionale brede Participatiewet-vraagstukken van vraag- en aanbod voor gesubsidieerde arbeid.
2. De verantwoordelijkheid voor zowel de regie als uitvoering voor het beschutte deel van de Wsw is per 1 januari 2018 geheel in handen van de deelnemende gemeenten zelf. Zij zijn vanaf die datum zelf verantwoordelijk voor zowel het materieel werkgeverschap voor deze Wsw groep als aanbod van werkplekken aan SW-medewerkers uit de Beschutte Wsw groep alwaar zij (financieel) verantwoordelijk voor zijn onder de Wsw. Het gaat dan om zgn. 'beschut werk' en dan meer specifiek om SW-medewerkers met een loonwaarde van maximaal 30% van minimumloon of lager. De gemeenten kunnen zelf werkplekken organiseren of deze inkopen bij andere organisaties.
3. De betreffende SW-medewerkers blijven formeel in dienst bij het Schap WAA. De rechten en plichten van de huidige SW-medewerkers blijven gehandhaafd. De gemeenten hebben het materiële werkgeverschap voor deze groep vanaf 1-1-2018 van WAA groep nv overgenomen. WAA groep nv treedt per 1 januari 2018 voor deze groep alleen als pay-roller/HR-dienstverlener op. De WAA groep vraagt voor deze vorm van dienstverlening aan de gemeente een marktconform tarief.

Zoals al aangegeven is zowel het Schap als haar uitvoeringsorganisatie WAA-groep nv, in lijn met deze beleidslijn, afgebouwd en vanaf medio 2018 geen aanbieder van beschut werk meer. WAA is tevens omgevormd tot een sociaal duurzaam detacheringsbedrijf voor de resterende Wsw-doelgroep.

Vanuit financieel perspectief is hierbij nog van belang aan te geven dat, omdat vanaf 1 januari 2018 de deelnemende gemeenten (Beesel, Bergen en Venlo) in financiële zin volledig zelf verantwoordelijk zijn voor een grote groep Wsw-medewerkers de verdeelsleutel voor de gemeentelijke tekortfinanciering van WAA is aangepast. Vanaf 1-1-2018 wordt in deze verdeelsleutel alleen met het aantal niet-beschutte medewerkers gerekend.

Bij de uitvoering van de Participatiewet kán een gemeente het detacheren van werkzoekenden als instrument inzetten bij de werkgeversdienstverlening. De WAA-groep kan en zal voor de invulling van die detacheringsopgave zorgdragen, maar zal dit alleen doen op nadrukkelijk verzoek van haar deelnemende gemeenten én na expliciete toestemming van het Bestuur én alleen met en onder bestuurlijk strikt geformuleerde voorwaarden. Primair is en blijft WAA als kerntaak zich richten op het verder ontwikkelen van een sociaal detacheringsbedrijf voor sec de Wsw-ers met een loonwaarde hoger dan 30%.

Hangende de eventuele herpositionering van WAA zal, als vervolg op de bestuurlijke verkenning eind 2017 van alternatieven t.a.v. de inrichting en uitvoering van de gehele WAA organisatie in lijn met de laatste actuele ontwikkelingen zoals eerder genoemd, er (vooralsnog) niet op verdere formele samenwerking tussen de SW-bedrijven in de arbeidsmarktregio Noord-Limburg (NLW-groep, Intos en WAA-groep) worden ingezet. Bedrijfsmatige samenwerking om tot kostenreductie en/of kwaliteitsverbetering te komen, is wel mogelijk. De inkooprelatie die vanaf medio 2018 geregeld is tussen WAA groep nv en NLW voor zgn. vangnetgevallen (medewerkers die al dan niet tijdelijk niet geplaatst kunnen worden op reguliere detacheringsplekken) is een voorbeeld van een dergelijke WINWIN samenwerking. Over verdergaande samenwerking t.a.v. ondersteunende activiteiten wordt begin 2020 nog gesproken.

5. Ontwikkelingen ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regeling

De huidige bestuurlijke samenstelling is vanaf medio 2018 ongewijzigd.

Het Bestuur van het Schap bestaat uit:

- een Algemeen Bestuur dat bestaat uit een voorzitter zijnde de vertegenwoordigende wethouder van de gemeente Venlo, de penningmeester zijnde de vertegenwoordigende wethouder van de gemeente Beesel en secretaris zijnde de vertegenwoordigende wethouder van de gemeente Bergen die benoemd zijn door, voor en namens de colleges uit de drie in het Schap WAA Venlo e.o. deelnemende gemeenten;
- een Dagelijks Bestuur dat bestaat uit een voorzitter die wordt afgevaardigd uit het algemeen bestuur en twee adviseurs, waarbij de twee adviseurs sec een adviserende stem hebben in het dagelijks bestuur.

De bestuurlijke inrichting voldoet op deze wijze geheel aan alle vigerende bepalingen zoals die in de WGR van kracht zijn.

Zoals al is aangegeven is eerder al door het Bestuur van het Schap onderkend dat de sterk veranderende omgeving rondom de Wsw en het hele sociale domein in combinatie met een andere koers en beleid van WAA overall, andere eisen stelt aan de bestuur- en governancestructuur van de hele organisatie WAA. Een proces dat vanaf 2014 met fases is opgepakt, maar vanaf begin 2018, in het licht van het onderzoek van de gemeente Venlo naar een nieuwe, gezamenlijke toekomst van WAA en het sociale domein van de gemeente Venlo, on hold is gezet. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek, zal besloten worden of en zo ja op welke wijze de herijking van de huidige bestuurlijke en operationele constellatie van WAA overall verder worden opgepakt en afgerond.

Op bestuurlijk niveau is relevant dat een eventuele herindeling van gemeenten momenteel in de regio Noord-Limburg geen politiek en bestuurlijk issue is. Maar het is natuurlijk in de toekomst niet uit te sluiten dat in het Schap deelnemende gemeenten, direct of indirect toch ooit weer betrokken zijn en/of (wederom) worden bij volgende gemeentelijke herindelingen. Herindelingen die direct relevant kunnen zijn voor de bestuurlijke constellatie en/of het directe verzorgingsgebied van WAA Venlo e.o.

6. Ontwikkelingen in de Wsw

Met ingang van 1-1-2015 is de Wsw opgegaan in een nieuwe, veel meer omvattende Participatiewet. Binnen de Participatiewet wordt de Wsw afgebouwd ten gunste van andere regelingen, doordat er vanaf 1-1-2015 geen instroom in de Wsw meer mogelijk is.

De Participatiewet kent als basis dat het zorgt voor een sluitende aanpak van alle vraagstukken rondom werk, inkomen en zorg voor mensen die voor leven en werken om welke reden dan ook en al dan niet tijdelijk en/of permanent een steuntje in de rug nodig hebben. De wet heeft de gemeenten aangewezen om vanaf 1-1-2015 in gezamenlijkheid binnen een arbeidsregio als de enige, centrale regiehouder en regievoerder voor (gesubsidieerde) arbeid het hele sociale domein op te treden. De Wsw is onder de Participatiewet zowel inhoudelijk als budgettair één van de onderdelen in de nieuwe wet en kent derhalve geen apart budget meer voor de financiering van de doorlopende verplichtingen uit de Wsw. De Wsw-middelen zijn wel nog apart zichtbaar, maar niet meer apart gealloceerd, en vormen een integraal en niet geormerkt deel van het totale participatiebudget dat gemeenten ontvangen voor de gehele (sluitende) keten van instrumenten voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Dit past in de afgeleide beleidsdoelen van de wet:

- a) gemeenten staan als publiekrechtelijk bestuursorgaan het dichtste bij hun burgers en worden integraal verantwoordelijk voor zowel de inhoud als de inzet van alle middelen die het Rijk beschikbaar stelt om mensen die ondersteuning nodig hebben op het terrein van werk, inkomen en zorg te helpen. Regionaal maatwerk is hierbij het credo;
- b) ontschotting van mensen en middelen, over de volle breedte van het sociale domein;
- c) "meer te doen met minder middelen".

In 2014 heeft het Rijk hiervoor eerste stappen gezet, en in de jaren daarna steeds jaarlijks volgende stappen, en het participatiebudget jaarlijks verder verlaagd. Deze ontwikkeling heeft zich ook in 2018 voortgezet, en zal tot en met 2020 doorzetten. Vanaf 2021 zal er geen expliciete verdere korting op de budgetten plaatsvinden maar een soort status quo optreden waarbij het rijk indexatie zal toepassen. Maar wel indexatie van en vaststelling budgetten op een structureel veel lager niveau dan bij de uitgangssituatie in 2014 het geval was.

Zoals al in de inleiding aangegeven zal er eind 2020 een evaluatie gaan plaatsvinden van de Participatiewet door het Rijk. En ondanks het gegeven dat vanaf dag 1 gemeenten aangeven te weinig middelen te hebben voor de uitvoering van deze wet, en dat eerste tussenevaluaties een gemengd beeld schetsen van het effect en het resultaat van deze wet, ligt het niet in de lijn der verwachtingen dat het Rijk daarna wel plots zal omgaan en ruimhartiger zal gaan financieren na 2020. Zowel gemeenten als uitvoeringsorganisaties dienen zich naar verwachting op te maken voor een blijvende situatie van een structureel lager financieringsniveau door de Rijksoverheid voor het hele terrein van werk, inkomen en zorg. En blijvend hierop acteren en anticiperen lijkt derhalve meer een nood dan een deugd.

7. Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid

Een basishouding en natuurlijk uitgangspunt voor een publiekrechtelijke organisatie als WAA is dat zij in al haar doen en laten bij de uitvoering van haar publieke taak altijd en overal doelmatig en rechtmatig handelt. Dit geldt voor zowel de wettelijke als ook in de uitvoering van alle andere (overheids-)taken die door de participanten in de regeling bij haar zijn neergelegd.

Doelmatigheid

Doelmatig opereren ten aanzien van haar sociale opdracht betekent voor WAA **het maximaal invullen van de taakstelling voor haar gemeenten**. Het Schap heeft, evenals in voorgaande jaren, ook in 2019 op dit aspect binnen haar mogelijkheden maximaal invulling gegeven aan haar doelstelling en derhalve op dit punt doelmatig gehandeld.

Doelmatigheid veronderstelt ook dat alle toegewezen taken binnen de gestelde kaders adequaat worden uitgevoerd met inachtneming van alle vigerende (wettelijke) kaders en tegen voor deze participanten aanvaardbare kosten. Hiertoe zijn in het kader van doelmatigheid vanaf 2017 onderstaande in "Samen Groeien" en in de geactualiseerde koers bevestigde, verankerde randvoorwaarden opgenomen:

- De werkwijze van het WAA-bedrijf moet sober en doelmatig zijn: de uitgaven worden hierop aangepast. Daar waar expertise of andere vormen van ondersteuning noodzakelijk is wordt contact gezocht met de drie deelnemende gemeenten; vacatures zouden dan ook over en weer kunnen worden uitgewisseld.
- WAA dient zo min mogelijk langlopende financiële verplichtingen aan te gaan. Daar waar dit onverhoopt toch aan de orde zou kunnen en moeten zijn vanuit bedrijfsvoering, wordt dit vooraf afgestemd en besloten in samenspraak met de deelnemende gemeenten. Dit om

eventuele staartverplichtingen als gevolg van een mogelijke mismatch tussen eisen en wensen van een sterk veranderende WAA-organisatie en kosten uit lopende contracten en investeringen te minimaliseren.

- Binnen de huidige financiële positie van zowel WAA als gemeenten zal een substantieel bedrag inzetbaar worden gemaakt om de beoogde transitie te maken, waardoor de WAA “fit” wordt en een kostenstructuur krijgt die past bij een veranderende maar ook krimpende organisatie. De gehele ombouw en transitie van de entiteit WAA zal gecontroleerd en geconditioneerd gebeuren met oog voor organisatorische en financiële stabiliteit en continuïteit van de organisatie WAA én haar participanten. Inzet van eigen én aparte frictiemiddelen moet gebeuren rekening houdende met en binnen de bestaande financiële mogelijkheden van zowel WAA als de deelnemende gemeenten en onder genoemde randvoorwaarden.

WAA blijft in dit proces ten aanzien van doelmatigheid jaarlijks streven naar evenwicht tussen doel en de hieraan verbonden kosten en bijdragen, in samenwerking met de deelnemende gemeenten. Doel is om middels een combinatie van mogelijkheden het resultaat op bedrijfsvoering bij de WAA jaarlijks te verhogen en daardoor de kortingen op de rijksbijdrage Wsw op te vangen met als gevolg de gemeentelijke bijdragen te beperken. In alle jaar- en meerjarenbegrotingen t/m 2024 is jaarlijks een tekort voor WAA op de uitvoering van de Wsw opgenomen, dat past binnen dit kader. De tekorten worden (vooralsnog) jaarlijks gedekt door een (aanvullende) gemeentelijke bijdrage.

Doelmatigheid is en blijft altijd voor WAA van belang en zal intern periodiek worden gemeten en getoetst aan de hand van vooraf benoemde prestatie-indicatoren. Via jaarrekeningen, begrotingen, kwartaalberichten, maandrapportages en maandelijks dashboards worden periodiek alle voor de sturing en bedrijfsvoering relevante indicatoren op een eenduidige en transparante wijze periodiek aan alle belanghebbenden bij WAA gepresenteerd.

Naast eigen indicatoren wordt doelmatigheid bij het Schap en haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv jaarlijks getoetst door de gerealiseerde doelen en de daarbij behorende kosten voor de uitvoering van de Wsw af te zetten tegen beschikbare branchegegevens. Dit, tezamen met een duidelijke periodieke (interne) verantwoording en toelichting op resultaten en van nature ingebouwde interne en externe controles, zorgt voor een informatieverzorging die de vereiste (bestuurlijke) transparantie waarborgt. WAA heeft altijd al doelmatigheid hoog in haar vaandel staan en zal op dit punt de ingezette lijn blijven volgen.

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid is te zien als **“handelt binnen vigerende wettelijke kaders”** én bestuurlijke beleids- en richtlijnen zoals die door haar deelnemende gemeenten zijn geformuleerd”. . Rechtmatigheid veronderstelt ook te allen tijde integer zijn in al het doen en laten. Ook dit is voor een publieke organisatie als WAA een must en een vanzelfsprekendheid.

Bij rechtmatigheid hoort ook het adequaat afleggen van verantwoording naar alle participanten, transparantie in doen en laten en integer zijn. Dit zijn de uitgangspunten voor al het handelen en doen en als zodanig benoemd door WAA.

Omdat het afleggen van verantwoording en transparantie voor WAA altijd al van groot belang was en ook blijft, en het Schap het belang van Sisa (single information single audit) en de informatie die hieruit naar voren kwam, onverminderd onderschrijft, zijn – ondanks het ontbreken van een wettelijke verplichting hiervoor – in 2019 wederom de van toepassing zijnde Sisa-gegevens door WAA integraal opgenomen in de jaarstukken.

De accountant geeft middels de controleverklaring aan in hoeverre WAA heeft voldaan aan de eisen van financiële en sociale rechtmatigheid:

- De financiële rechtmatigheid wordt getoetst door te controleren in hoeverre alle uitgaven binnen de kaders van de genoemde wettelijke regelingen vallen **én** of deze passen binnen wettelijke bepalingen voor verslaggeving (gemeentelijke comptabiliteitsvoorschriften), financiering (wet FIDO), etc. Vanaf den beginne heeft WAA steeds ruimschoots aan de gestelde rechtmatigheidseisen voldaan en ook in 2019 is dit het geval. WAA blijft ook in de toekomst streven om steeds aan deze eisen te voldoen maar kan geen garantie hiervoor geven. Dit omdat het Rijk jaarlijks wet- en regelgeving aanpast zonder rekening te houden

met praktische (on)mogelijkheden. Hierdoor is het risico van subsidiekorting altijd latent aanwezig.

- De sociale rechtmatigheid wordt getoetst door te controleren of WAA heeft voldaan aan de personele eisen zoals die door het Rijk in de Wsw heeft neergelegd.

WAA richt zich vanaf 2014 op de uitvoering van de Wsw sec, en blijft dit vooralsnog onverminderd doen. Behoudens de inzet van mensen uit de Participatiewet op werkobjecten á la Wsw om de uitvoering van de Wsw te ondersteunen, zijn geen andere doelgroepen dan Wsw in behandeling bij WAA. De resultaten (i.c. kosten en opbrengsten) die door WAA gegenereerd worden, worden geclassificeerd als volledig publiekrechtelijk. De publieke activiteit van WAA vloeit namelijk per definitie voort uit de Wsw. Mocht er sprake zijn van activiteiten die niet hieraan direct of indirect gerelateerd zijn, worden deze steeds zowel operationeel als financieel nadrukkelijk gescheiden van de Wsw. Op deze wijze voldoet WAA aan de eisen die de Wsw stelt en is de scheiding van Wsw met overige activiteiten, en van publieke en private financiering duidelijk verankerd in de (administratieve) organisatie van de gehele WAA-organisatie. De accountant heeft in 2019, wederom, vastgesteld dat ook op dit punt de WAA-organisatie voldoet aan de administratief organisatorische eisen die op dit punt van belang zijn.

8. Voorstel tot vaststelling van de begroting

Het Dagelijks Bestuur stelt aan het Algemeen Bestuur voor deze begroting vast te stellen.

Begroting

Programmaverantwoording

Algemeen

Het Schap kent in zijn begroting en jaarrekening één programma. Dit is het programma Sociale werkvoorziening. Alle processen van het Schap, inclusief alle ondersteunende processen zoals bestuur, financieel en operationeel beheer e.d. zijn gericht op dit programma zijnde het verzorgen van de uitvoering Wsw voor de deelnemende gemeenten.

Nadrukkelijk dient, idem als in alle jaarrekeningen en begrotingen vanaf 2018, ook in deze gehele begroting 2021 rekening gehouden te worden bij elke vergelijking ten opzichte van alle jaren t/m 2017 van de kerncijfers, exploitatie e.d. van WAA op totaalniveau over de jaren vanaf 2018 en verder, dat de totale SW-populatie waarvoor WAA de Wsw uitvoert, vanaf 2018 fors lager is dan in voorgaande jaren. Er is nl. vanaf 1-1-2018 geen sprake meer van een integrale maar van een deuluitvoering van de Wsw voor de gemeenten via WAA. Dit omdat gemeenten vanaf 1-1-2018 zélf aan de lat staan voor de uitvoering van het beschutte deel van Wsw.

Programma Sociale werkvoorziening

1. Algemeen

Onder de nieuwe Participatiewet is het wettelijke kader voor de uitvoering van Wsw van voor 2015 ook na 2015 onveranderd doorgezet.

Hierbij ligt en blijft regie, uitvoering en financiering van de Wsw onveranderd bij de individuele gemeenten. Het Schap is - en blijft dat vooralsnog onder voorbehoud van verandering hierin o.a. door het lopende onderzoek van de gemeente Venlo naar een andere uitvoeringsmodaliteit - als Gemeenschappelijke Regeling door haar gemeenten integraal aangewezen als uitvoerder van de Wsw. Zij heeft primair als taak de uitvoering van de Wsw voor, door en namens de deelnemende gemeenten te verzorgen, hen te ondersteunen bij het invullen van hun Wsw taakstelling en fungeert als Shared Service Center en als gemeenschappelijke werkgever voor Wsw-dienstbetrekkingen voor en namens haar deelnemende gemeenten. In deze begroting wordt ervan uitgegaan dat de gemeenten de rijksbijdrage Wsw voor elke gerealiseerde Wsw-dienstbetrekking, idem als tot en met 2020, ook voor de volgende jaren volledig beschikbaar blijven stellen aan het Schap. Voor de bepaling van de rijkssubsidie Wsw per dienstbetrekking en de in te vullen taakstelling door het Schap per gemeente, is in deze begroting uitgegaan van het voor 2021 e.v. apart door het Rijk aangegeven vergoedingendeel Wsw als onderdeel in de Participatiewet voor de verschillende gemeenten. Dit wordt jaarlijks door het ministerie van SZW gepubliceerd als onderdeel van het totale Participatiebudget.

Onderstaande variabelen zijn hierin bepalend en worden hiervan afgeleid:

- * Het aantal medewerkers, uitgedrukt in arbeidsjaren resp. standaardeenheden (SE), dat landelijk én per gemeente apart via de Participatiewet, onderdeel Wet sociale werkvoorziening, bekostigd wordt, wordt op basis van actuariële gegevens t.a.v. verwachte uitstroom hiervan jaarlijks bepaald. Hierbij vormt de situatie eind 2018 en de hiervan afgeleide budgetten zoals SZW die eind 2019 gepubliceerd heeft voor 2019 t/m 2024 de basis. Deze gegevens worden in de loop van 2020 door het Rijk jaarlijks geactualiseerd voor 2021 en verder op basis van de realisatie van t-1 resp. op basis van de realisatie 2019 voor 2020;
- * Een vast budget per standaardeenheid waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen budget voor oude doelgroep (Wsw) en budget voor nieuwe doelgroep (Participatiewet);
- * De "omrekenverhouding" Wsw-medewerkers, uitgedrukt in Full Time Equivalent (FTE), naar standaardeenheden (SE), kenbaar gemaakt aan de afzonderlijke bestuurlijke eenheden middels een uitvoeringsbeschikking.

- * Voor 2021 worden de volgende omrekenfactoren vastgesteld (idem als in 2019):
  - Licht gehandicapt 1,00
  - Middel gehandicapt 1,00
  - Zwaar gehandicapt 1,25

De door het Rijk voor 2021 aan gemeenten toegekende Wsw subsidievergoeding in arbeidsjaren is het te realiseren bezettingsdoel voor elke gemeente, en hiervan afgeleid voor WAA geeft dit tevens het maximum aan van de te subsidiëren Wsw-arbeidsplaatsen per gemeente voor 2021. Omdat deze subsidiëring tot en met 2024 is bepaald o.b.v. historische bezettingscijfers uit 2018 en een statistische uitstroomkans voor de jaren na 2018, is er een risico op (grote) afwijkingen in de komende jaren. En ondanks het feit dat vanaf dus 2015 geen instroom in de Wsw meer plaatsvindt blijft hierdoor een risico van onder- of overrealisatie aanwezig. In geval van onderrealisatie in SE is het gestelde doel niet gerealiseerd maar hoeft vanaf 2015 het niet door Wsw verplichtingen gedekte overschot op de rijkssubsidie Wsw niet te worden terugbetaald aan het Rijk. Dit omdat er vanaf 2015 sprake is van een niet geoormerkt Wsw-deel in een ontschot overall Participatie-budget. Bij overrealisatie geldt dit ook en zijn de kosten voor overrealisatie derhalve ook voor eigen risico en rekening van de betreffende gemeente.

De Wsw subsidie van ongeveer € 26.261 per arbeidsjaar in 2021 zal in lijn met hetgeen eerder door het Rijk is aangegeven naar verwachting stabiel blijven op dit nieuw nominaal structureel lagere niveau ten opzichte van bijna €28.000 in 2014. Vanaf 2021 zullen naar verwachting hierop alleen nog aanpassingen gedaan worden o.b.v. indexatie ter hoogte van de zgn. LPO. Deze indexatie dekt echter alleen en slechts ten dele de verwachte loonkostenstijging af en verkleint het oplopende subsidietekort, maar compenseert het zeker niet. De financiële gevolgen van de afbouw van de rijksbijdrage Wsw zijn geheel voor risico en rekening van de hiervoor bij wet door het Rijk aangewezen gemeenten.

2. Sociaal beleid

In de beleidsvisie van het bestuur is aangegeven welke doelstellingen het Schap nastreeft. Op sociaal gebied zijn deze doelstellingen onveranderd ten opzichte van vorige jaren en vertaald in concreet meetbare termen als:

- een beleid gericht op plaatsing van Wsw-medewerkers in het reguliere bedrijfsleven, rekening houdend met de individuele wensen en mogelijkheden van eenieder;
- optimale invulling van de jaarlijks door het Rijk aangegeven taakstelling.

Plaatsingen, in- en uitstroom

Het verloop van het aantal geplaatste fte (incl. Begeleid werken en plaatsingen via Werken in buurten) is als volgt:

Aantal fte	2021*	2020*	2019*	2018	2017
Beginstand	453,0	462,2	472,8	708,0	739,4
Bij: instroom	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bij: toename a.g.v. verhuizingen en wijzigingen van handicapcode	0,0	0,0	0,0	7,5	4,1
Af: Werken in buurten naar deelnemende gemeenten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	-214,3	n.v.t.
Af: uitstroom naar reguliere arbeid	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Af: uitstroom overige	-8,0	-9,2	-10,6	-28,6	-35,5
Eindstand	445,0	453,0	462,2	472,8	708,0
Waarvan werkzaam via:					
* WAA	445,0	453,0	462,2	472,8	493,7
* Werken in buurten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	214,3

*) 2017 t/m 2018 werkelijk, 2019 volgens prognose, 2020 en 2021 volgens begroting

Vanaf 2015 is de eindstand van t-1 en de actuarieel berekende uitstroom per gemeente leidend voor de jaarlijkse subsidievaststelling Wsw van de afzonderlijke gemeenten voor de komende perioden.

Wachtlijst

Vanaf 1-1-2015 zijn alle Wsw-wachtlijsten opgeheven omdat er vanaf die datum ook geen instroom meer mogelijk is vanaf een wachtlijst in de Wsw.

Taakstelling Wsw en realisatie

WAA zal, conform de beleidsdoelstellingen, evenals in 2020 ook in 2021 en volgende jaren de aan haar door individuele gemeenten toegewezen Wsw-populatie conform de kaders van de Wsw voorzien van passende arbeid.

3. Financieel beleid

De begroting 2021 van het Schap sluit met een tekort van € 1.999.000. Dit is incl. een bijdrage in de reorganisatie-/frictiekosten ad € 120.000 aan WAA groep nv. Het tekort zal worden gedekt door:

- een gemeentelijke tekortfinanciering ad €1.600.000;
- een onttrekking van in totaal € 145.000 zijnde voor € 120.000 een bijdrage uit de bestemmingsreserve ter dekking van frictiekosten over 2021 en voor € 25.000 een bijdrage uit de bestemmingsreserve ter dekking van specifieke projectkosten o.b.v. bestuurlijke besluiten tot en met 2014;
- een vrijval van € 100.000 van de bestemmingsreserve, dit uit hoofde van een bestuursbesluit in december 2019 dat de per 31-12-2019 benodigde bestemmingsreserve € 500.000 minder is dan eerder voorzien, en dat dit voordeel verdeeld over vijf jaar (vanaf 2020) wordt ingezet ter dekking van eventuele exploitatietekorten van het Schap resp. ter mitigering van de gemeentelijke bijdragen over die jaren;
- inzet van overschotten op de exploitatie uit voorgaande jaren ad € 154.000 ten laste van de algemene reserve.

Voor de jaren 2021 t/m 2024 is voorsnog eveneens jaarlijks een vaste bijdrage van jaarlijks € 1.600.000 aan gemeentelijke tekortfinanciering begroot. Het jaarlijks tekort is in die jaren begroot op gemiddeld ca. €1,9 mio. Het verschil zal door het Schap en WAA groep nv ook in die jaren, idem als in 2021, door inzet van de bestemmingsreserve frictie én de vrijval hiervan ad jaarlijks € 100.000 en verder door inzet van in het verleden uit positieve exploitaties opgebouwde eigen middelen worden gedekt. Hierdoor zal het totale weerstandvermogen van Schap en de NV jaarlijks vanaf 2020 verder afnemen van ongeveer € 6,1 mio tot het bestuurlijk bepaalde minimum niveau van € 3,0 mio per eind 2024.

Zoals al aangegeven is de ontwikkeling van het **subsidieresultaat** vanaf 2014 al toonaangevend in de ontwikkeling van het totale tekort van WAA. Sterker nog: als het Rijk niet vanaf 2014 subsidiekortingen op de Wsw zou toepassen, zou er al vanaf 2015 geen sprake zijn van een tekort bij WAA en zou de organisatie zonder gemeentelijke tekortfinanciering draaien!

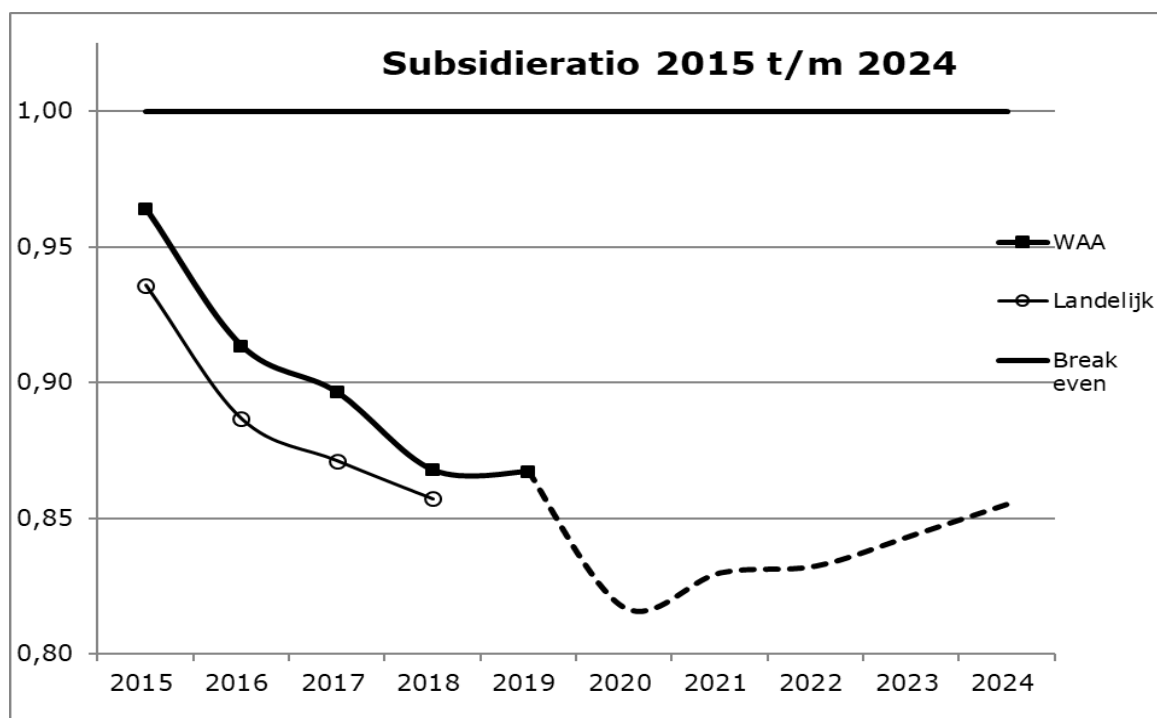
Onderstaand is de ontwikkeling van het subsidieresultaat middels de verhouding tussen de rijksbijdrage en de Wsw-loonkosten in de tijd weergegeven in de vorm van de subsidieratio:

Jaar	2015	2016	2017	2018	2019*	2020*	2021*	2022*	2023*	2024*
Sw-landelijk**	0,94	0,89	0,87	0,86	nnb	nnb	nnb	nnb	nnb	nnb
WAA **	0,96	0,91	0,90	0,87	0,87	0,82	0,83	0,83	0,84	0,86

) subsidieratio = (Rijksvergoeding minus aandeel Wsw subsidie begeleid werken) / loonkosten Sw (afgerond op 3 decimalen). Een ratio < 1 geeft aan dat de rijksvergoeding **niet voldoende is om de loonkosten Sw te dekken.

*) 2019 volgens prognose, 2020 en 2021 volgens begroting.

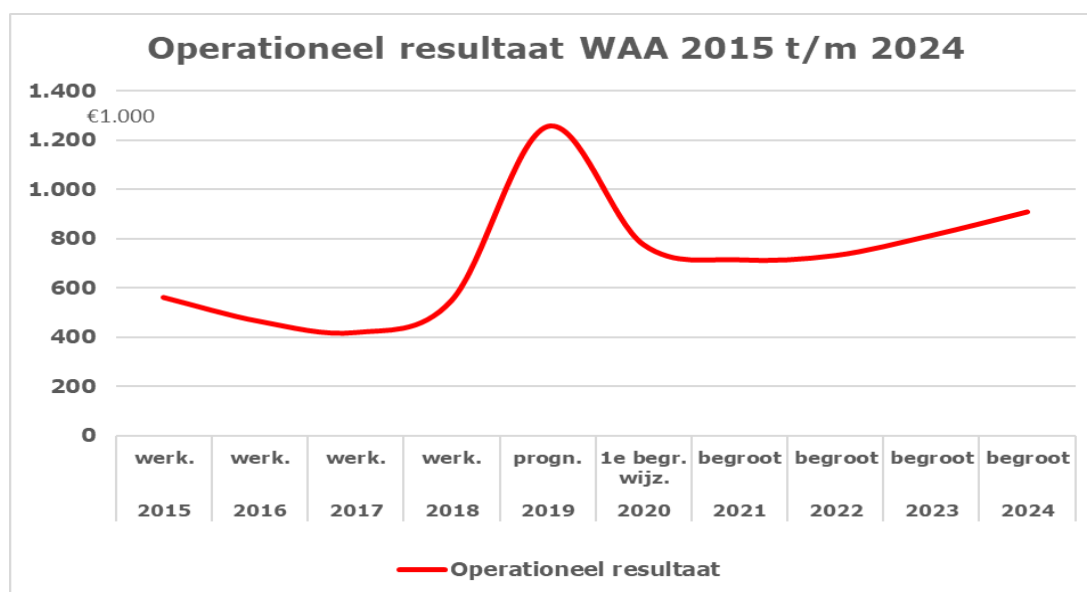
Het verloop van de subsidieratio is als volgt:

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de subsidieratio vanaf 2016 t/m 2020 fors daalt door een stijging van de loonkosten Wsw a.g.v. Cao én door verder oplopende korting op de rijksbijdrage Wsw. Pas vanaf 2021 zal de rijksbijdrage per SE naar verwachting stabiliseren.

De extra tegemoetkoming van het Rijk in de rijksbijdrage van 2018 en 2019 compenseert in die jaren niet de toegepaste korting, maar zal vanaf 2021 wel zorgen voor een hogere basis waarover indexatie plaatsvindt. Hierdoor stijgt de subsidiequote over die jaren t.o.v. 2020 weer licht maar blijft e.e.a. structureel op een lager en niet kostendekkend niveau steken.

Naast het subsidieresultaat is ook het **operationele resultaat** bij WAA groep nv relevant voor het totaalresultaat van de gehele entiteit WAA. Hieronder valt de aard en omvang van de opbrengsten voor verkochte diensten én de hieraan verbonden bedrijfskosten. Daarbovenop is het ook van belang in hoeverre een Sw-organisatie succesvol is bij het buiten plaatsen van cliënten middels Begeleid Werken. En ten slotte zijn de kapitaallasten en overheadkosten van belang die weer afhangen van hoe en op welke wijze de invulling van overhead en de financiering van een organisatie vorm en inhoud is gegeven.

Door de koerswijziging Samen Anders! heeft WAA dit operationele resultaat vanaf 2018 positief kunnen ombuigen, echter onvoldoende om het sterk oplopende subsidietekort te compenseren. Naar

verwachting zal 2019 een positieve uitschieter opleveren door (t.o.v. voorgaande jaren) niet structureel gereduceerde kosten, m.n. van regulier personeel. Hierdoor is echter in 2019 een té grote druk op de case load ontstaan, waardoor vanaf 2020 een structureel hogere bezetting wenselijk (en begroot) is en het bijbehorende kostenniveau meer op een stabiel regulier niveau komt.

Om te voorkomen dat verdere, onverwachte bezuinigingen van het Rijk in 2018 en volgende jaren direct ook onvoorziene extra gemeentelijke tekortfinanciering tot gevolg heeft, wordt er (vooralsnog) bij WAA overall (Schap + WAA groep nv c.a.) een buffer- resp. weerstandsvermogen aangehouden van €3,0 mio. Dit vermogen dient ervoor om eventuele verdere gevolgen van de economische teruggang en/of bezuinigingen op re-integratiebudgetten bij klanten op het exploitatieresultaat van WAA en haar uitvoeringsorganisatie in eerste instantie en in beperkte mate zelf te kunnen opvangen. Het is de bedoeling dat hiermede extra, onverwachte gemeentelijke bijdragen zoveel als mogelijk voorkomen worden maar nadrukkelijk dient gezegd te worden dat dit niet uitgesloten kan worden.

4. Uitgangspunten voor de jaarbegroting en meerjarenbegroting

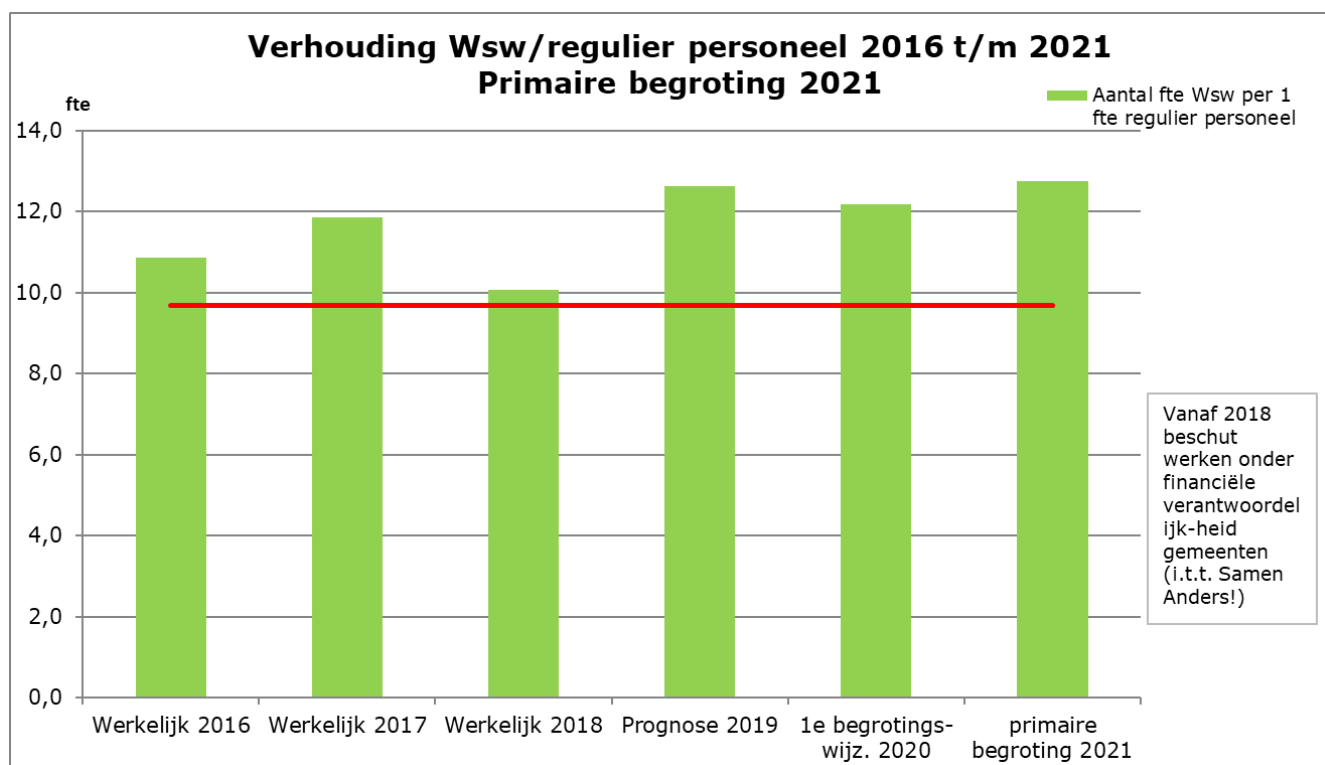
De verwachting t.a.v. het sociale en financiële beleid voor **het volgend jaar** wordt in de **jaarbegroting** vertaald, en voor de komende **vier jaar in de meerjarenbegroting**. Beide begrotingen zijn gebaseerd op de uitgangspunten zoals die onderstaand worden aangegeven. Deze uitgangspunten zijn gestoeld op bedrijfsspecifieke, regionale en landelijke ontwikkelingen die verwacht worden en zichtbaar zijn op het gebied van gesubsidieerde arbeid in het algemeen en de sector Sociale Werkvoorziening in het bijzonder. Door de reeds genoemde 100% aandeelhoudersrelatie van het Schap met WAA groep nv zijn de begrote resultaten van de NV, en de uitgangspunten hiervoor, direct van belang voor de begrotingen van het Schap.

De jaar- en meerjarenbegrotingen van het Schap en WAA groep nv zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

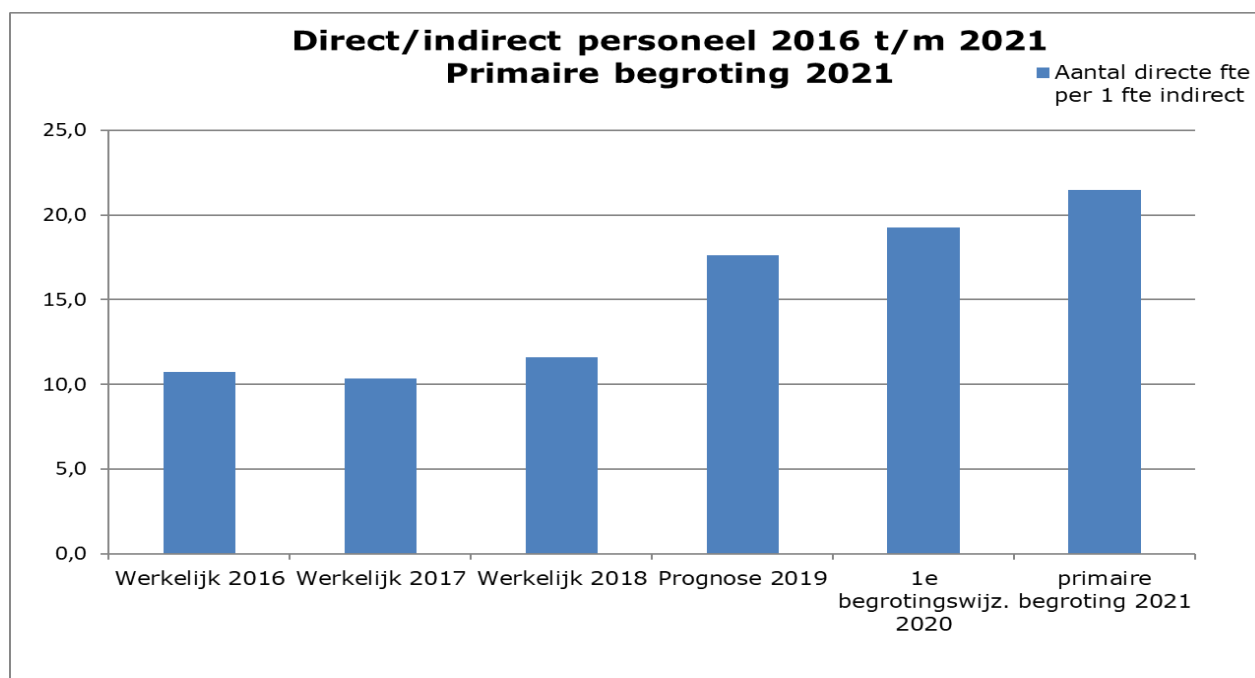
1. M.i.v. 1-1-2015 is de nieuwe Participatiewet in werking getreden. De aparte regelingen WWB, Wsw, Wajong en AWBZ dagbesteding ca. zijn samengevoegd tot één koepelregeling. De nieuwe wet is primair gericht op plaatsing van eenieder die, al dan niet tijdelijk, niet actief is in de arbeidsmarkt en aangewezen is op ondersteuning van de overheid, z.s.m. en met een zeer tijdelijke, minimale ondersteuning van de overheid terug te laten keren naar de reguliere arbeidsmarkt. Vanaf 2015 is er geen instroom meer in de Wsw en worden alle mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt door gemeenten zo veel mogelijk bemiddeld naar reguliere arbeid. Voor diegene waar dit niet mogelijk voor is, zorgen gemeenten zelf – al dan niet via regionale werkbedrijven - voor passende activiteiten voor deze groepen. WAA staat alleen aan de lat voor de uitvoering van de Wsw.
2. O.b.v. het strategisch plan "Samen Anders!" 2015 - 2020 zijn alle activiteiten voor eigen risico en rekening van WAA inmiddels afgebouwd t.g.v. externe plaatsingen van Wsw-capaciteit voor en onder regie van derden. Activiteiten met relatief weinig raakvlak met onze Wsw-bezetting zijn vervreemd.
3. De beschutte groep Sw-medewerkers met een lagere loonwaarde (<30%) is vanaf 2018 in zijn geheel door de gemeenten zelf overgenomen, incl. alle financiële resultaten hierop, en door WAA in zijn geheel afgebouwd. In de financiële exploitatie vanaf 2018 zijn de effecten hiervan zowel in operationele zin als qua frictie opgenomen en financieel op hoofdlijnen vertaald in zowel de jaar- als meerjarenbegroting.
4. Bij de ombouw en krimp van de organisatie en vervreemding resp. afstoten van activiteiten is rekening gehouden met frictiekosten bij WAA groep nv. In lijn met Samen Anders! geldt hierbij dat voor personele en contractuele frictie een uitlooperperiode van 1 jaar en voor infrastructurele frictie een 2-jaarstermijn wordt gehanteerd. Zie ook onder 6.
5. Voor het budgetvolume Wsw geldt als uitgangspunt een taakstelling voor 2021 van 453,9 SE ofwel 449,0 fte (incl. Begeleid werken en excl. Werken in buurten). Doordat vanaf 2015 geen instroom meer plaatsvindt daalt de gemiddelde bezetting Wsw jaarlijks met ca. 2% tot 3%, uiteindelijk naar een niveau 429,8 fte in 2024.

6. De bezetting regulier personeel volgt wat betreft het directe personeel de bezetting Wsw per activiteit volgens vooraf benoemde case loads. Het indirect reguliere *ambtelijke* personeel wordt, evenals regulier Nv personeel, afgebouwd naar rato de afname van de Wsw-bezetting, behoudens daar waar dienstverlening onder een kritische grens dreigt te komen. De kosten van door deze krimp naar verwachting boventallig wordend regulier ambtelijk personeel zijn in 2021 (evenals 2020), rekening houdende met een uitplaatsing- c.q. pensioneringstermijn van gemiddeld 5 jaar, als frictiekosten begroot. Met een evt. mismatch tussen boventallig en benodigd personeel is geen rekening gehouden. Daar waar mogelijk is wel met pensionering rekening gehouden. Tevens is rekening gehouden met een voorrangsregeling voor WAA-personeel voor plaatsingen van werkleiding voor begeleiding van andere doelgroepen dan Wsw in Huizen van de Wijk in de gemeente Venlo.

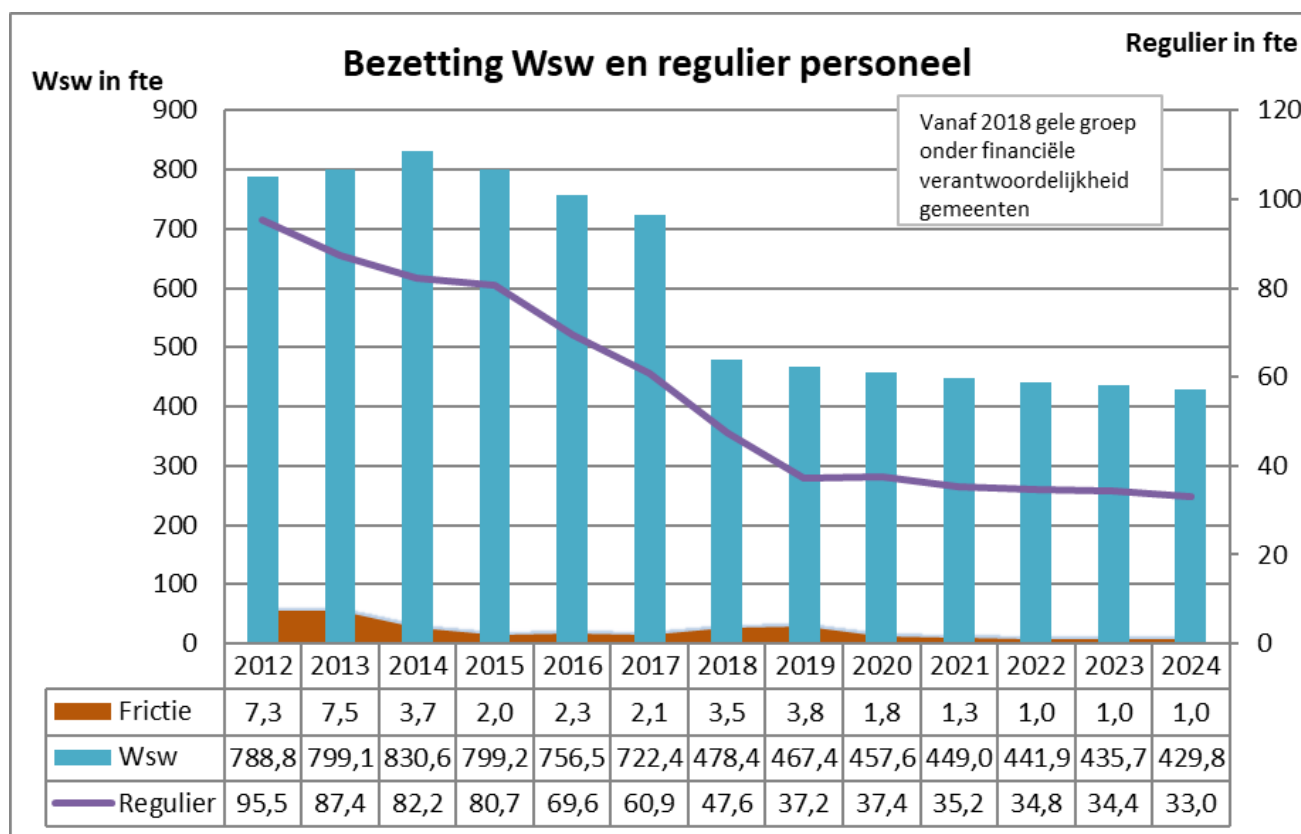
De bezetting regulier personeel is vanaf 2016 relatief meer afgebouwd dan het aantal Wsw. Onderstaand is dit zichtbaar in een hogere verhouding Wsw / regulier personeel t.o.v. Samen Anders! (rode lijn). Deze verhouding daalt in 2018 door de (niet in Samen Anders! begrote) overname van de activiteit Werken in buurten door de deelnemende gemeenten, maar stijgt vanaf 2019 weer door relatief meer afbouw van de formatie regulier personeel t.o.v. de krimp van de Wsw-bezetting. Deze daling is deels incidenteel en (te) fors. In 2020 wordt e.e.a. gecorrigeerd en vanaf dat jaar zit de formatie regulier t.o.v. Wsw jaarlijks op een weliswaar nog steeds krimpend maar wel stabiel en meer gewenst en vereist niveau.

Naast de krimp in regulier personeel, vindt er vanaf 2017 al steeds met de krimp van WAA én de vervreemding van activiteiten, parallel ook gestaag een afbouw plaats van indirect personeel. Vanaf 2018 verloopt dit gestaag verder en bevindt de verhouding Direct/indirect personeel zich boven de begrote norm van Samen Anders! Vanaf 2019 stijgt de verhouding direct/indirect door de verdere afslanking van de interne (staf)organisatie omdat m.n. indirecte functies zijn vervallen door de laatste uitfasering van de gevolgen door de vervreemding van activiteiten (waardoor minder ondersteuning noodzakelijk is), de eerste gevolgen van de ingezette finetuning van processen en een reallocatie van activiteiten én door de inzet van beschutte medewerkers (die zoals al vermeld sinds 2018 niet meer onder verantwoordelijkheid van WAA vallen) in indirecte functies. Deze verhoging zet verder sterk door vanaf 2019. Dit is te zien in onderstaande grafiek:

Bovenstaande items voor 2021 zijn vertaald in onderstaande meerjarenperspectief:

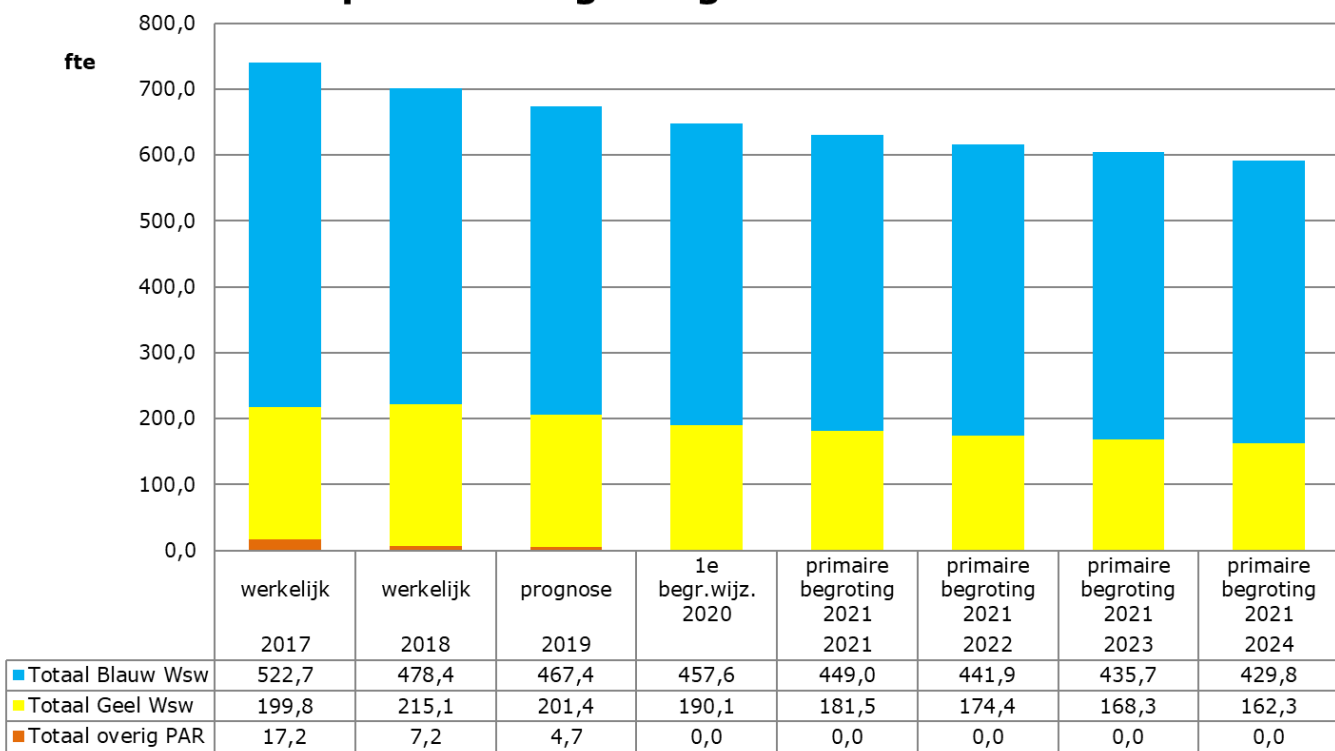
In bovenstaande grafiek is zichtbaar dat:

- vanaf 2014 de reguliere bezetting sterk daalt door de vervreemding van activiteiten en de organisatieombouw a.g.v. Samen Anders! Vanaf 2020 is dit proces afgerond en is nog slechts sprake van een lichte daling die ongeveer parallel loopt aan de uitstroom van Wsw;
- vanaf 2015 de Wsw-bezetting daalt doordat geen instroom meer plaatsvindt;
- vanaf 2018 de Wsw-bezetting van WAA sterk is gedaald door de overname van de uitvoering van de beschutte groep door de deelnemende gemeenten.

7. De gehele doelgroep Wsw is op basis van een IOP (Individueel OntwikkelingsPlan) gescreend en ingedeeld op basis van loonwaarde. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen Wsw-ers met een verwachte loonwaarde die hoger is dan de te verwachten individuele begeleidingskosten (de z.g. "blauwe groep") en Wsw-ers waar dit waarschijnlijk niet het geval is (de z.g. "gele groep"). De

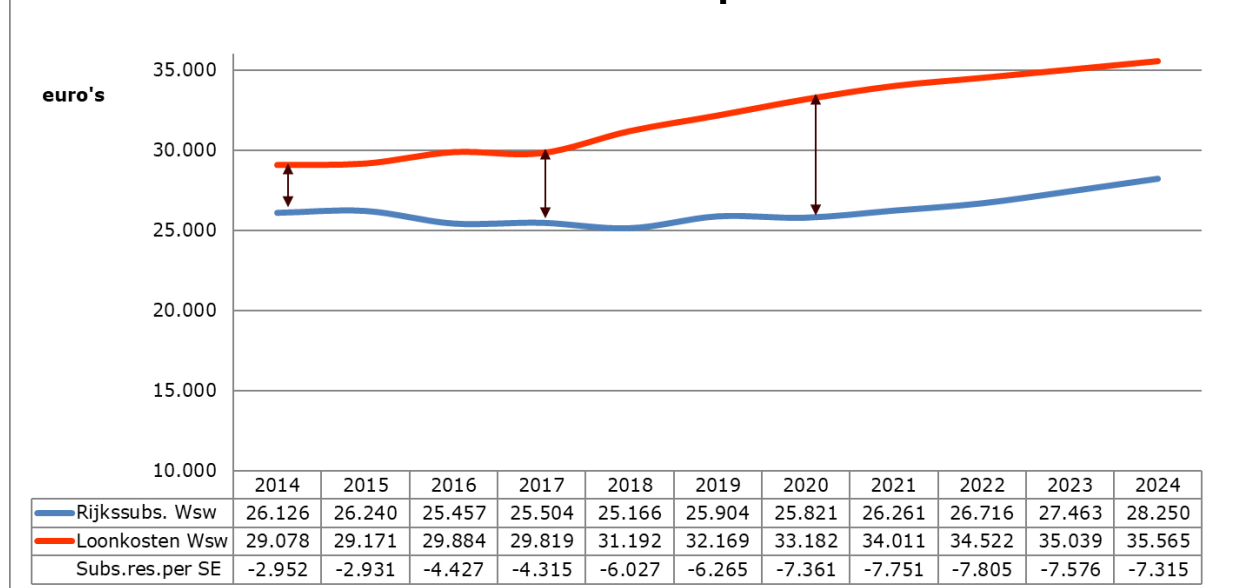
blauwe groep is zoveel mogelijk extern geplaatst als Detacheringen of in Werken op locatie. De gele groep is door de deelnemende gemeenten zelf zoveel mogelijk geplaatst via het concept "Werken in buurten". Vanaf 2018 is het aantal van deze gele groep niet meer in onderstaande grafiek opgenomen. De verdeling wordt dan als volgt:

Aantal fte Wsw+ov.doelgroepen Geel en Blauw primaire begroting 2021

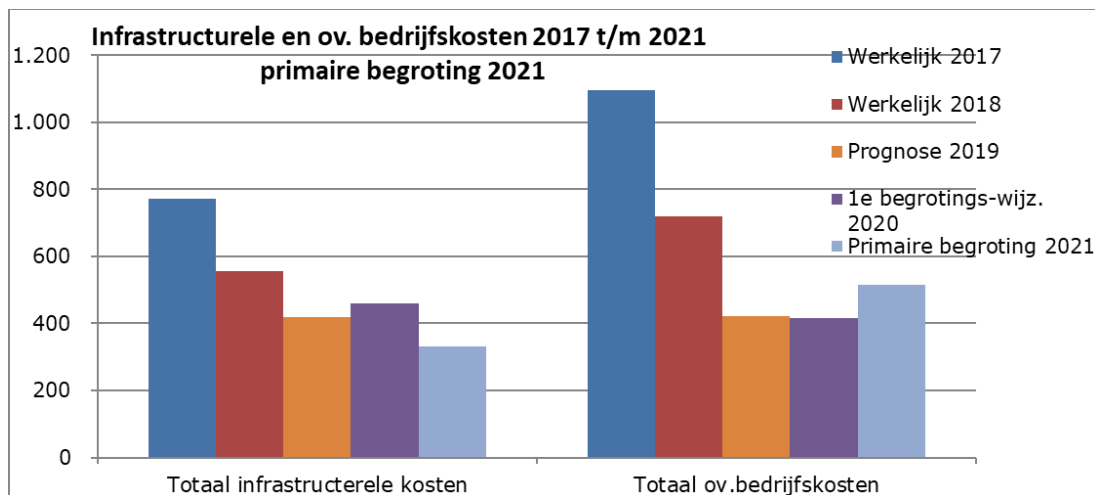

8. Door de rijksbezuinigingen is de rijkssubsidie Wsw per SE, rekening houdend met jaarlijkse compensatie LPO, van 2016 t/m 2020 slechts licht gestegen: van € 25.457 in 2016 naar € 25.821 in 2020. Vanaf 2021 zal deze weer meer gaan stijgen: in 2021 naar €26.261 (= +3% t.o.v. 2020). De gemiddelde loonsom per fte is vanaf 2016 veel harder gestegen van € 29.884 in 2016 naar € 34.011 in 2021 (= +13,8% t.o.v. 2016). Door deze hogere stijging van de loonkosten Wsw per fte t.o.v. de rijkssubsidie Wsw per SE groeit het "subsidiegat", dat al vanaf 2013 bestaat, steeds verder:

Subsidietekort per SE

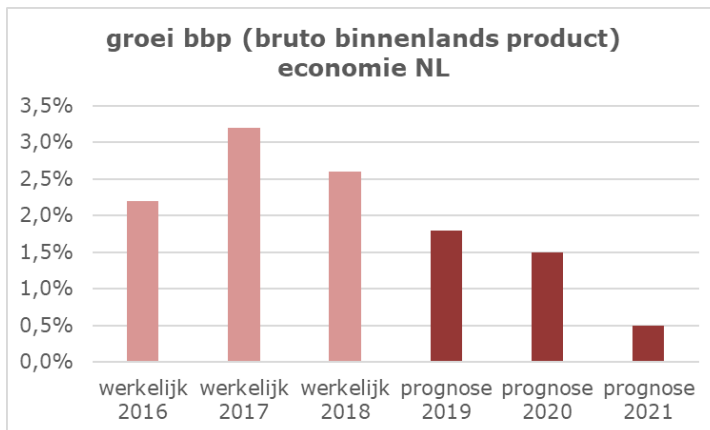
9. De stijging van de loonkosten van het reguliere personeel is van 2021 t/m 2024 begroot op 2% per jaar. Evenals bij de SW-lonen is in de begroting hierbij ook rekening gehouden met jaarlijks louter koopkrachtbehoud.
10. De afbouw van WAA a.g.v. het transformatieproces Samen Anders! is ultimo 2018 "uitgetrild" waardoor de infrastructurele kosten (huisvesting, en aanverwante kosten) en overige bedrijfskosten (lease vervoermiddelen, algemene kosten, verkoopkosten) vanaf 2019 een fors lager en vrij stabiel verloop hebben:

In 2021 dalen de infrastructurele kosten t.o.v. voorgaande jaren door (hierboven al vermelde) lagere investeringen vanaf 2018. De overige bedrijfskosten stijgen in 2021 t.o.v. 2019 en 2020 door een fors hoger huurtarief voor het gebouw aan de Prinssessesingel in Venlo, en door meer algemene kosten a.g.v. inhuur van salarisadministratie bij derden vanaf 2020 i.p.v. door eigen regulier personeel, zoals dit tot 2020 het geval was.

11. De verwachte stijging van het algemeen prijspeil is vanaf 2021 t/m 2024 2% per jaar.

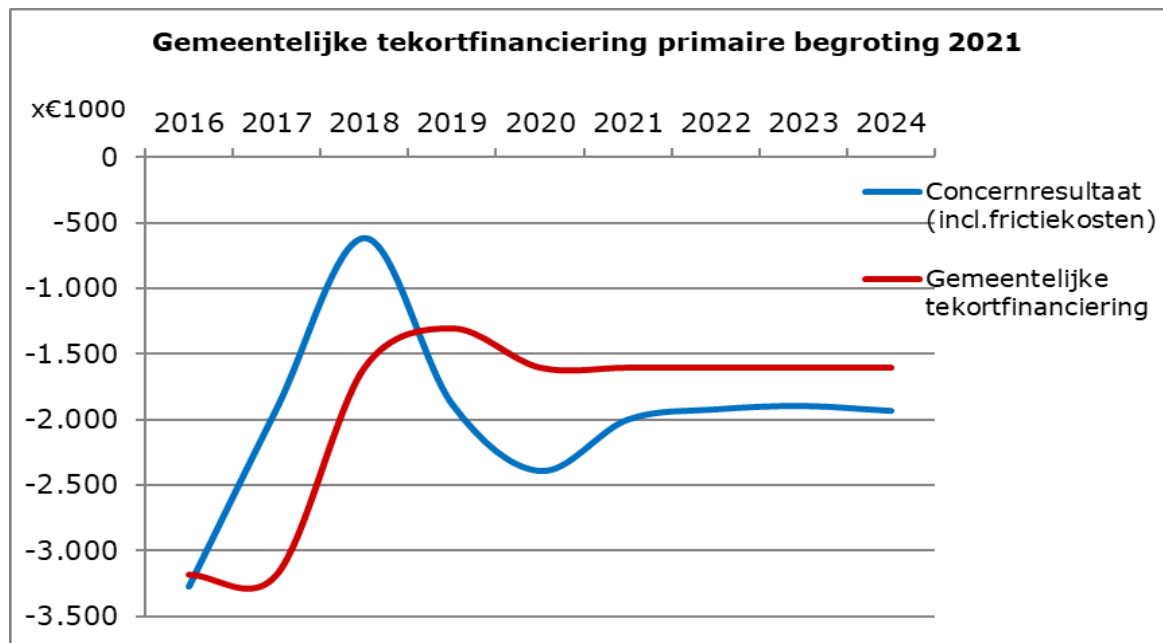
12. In de meerjarenraming is rekening gehouden met de meest recente prognoses van het CPB (sept. 2019). Volgens deze CPB prognose zal, na de forse economische groei van de laatste jaren (gemiddeld 2,3% in 2016 t/m 2020), deze groei vanaf 2021 minder zijn met een geraamde 0,5%. In deze meerjarenraming is een gemiddelde jaarlijkse groei t/m 2024 vertaald in een afnemende groei van de toegevoegde waarde.

13. Een in enig jaar hogere gemeentelijke tekortfinanciering (bijdrage) dan benodigd wordt toegevoegd aan de egaliseringsreserve. Hogere tekorten dan de vaste gemeentelijke tekortfinanciering in enig jaar worden in mindering gebracht op de egaliseringsreserve. Jaarlijks zal opnieuw het bedrag worden bekeken op basis van de dan geldende situatie en/of verwachtingen. De gemeentelijke tekortfinanciering was t/m 2017 gefixeerd op € 3.183.000. Als gevolg van beter dan begrote exploitatieresultaten in 2016 en 2017 én minder frictiekosten is de gemeentelijke bijdrage verlaagd naar € 1.600.000 in 2018, € 1.300.000 in 2019, en wordt deze, in lijn met de bestuurlijke uitgangspunten (voorkómen van een jaarlijkse zeer wisselende) bijdrage gefixeerd op een stabiel niveau vanaf 2020 t/m 2024 van jaarlijks € 1.600.000. Hiermee wordt het ultimo 2019 opgebouwde weerstandvermogen tot 2024 geleidelijk en geconditioneerd afgebouwd tot het bestuurlijke gewenste (en nét iets boven het minimaal noodzakelijke) benodigde niveau ad € 3 mio. Hierdoor is, in het licht van de komende onzekerheden t.a.v. de nieuwe ontwikkelingen, voldoende ruimte voor het opvangen van de

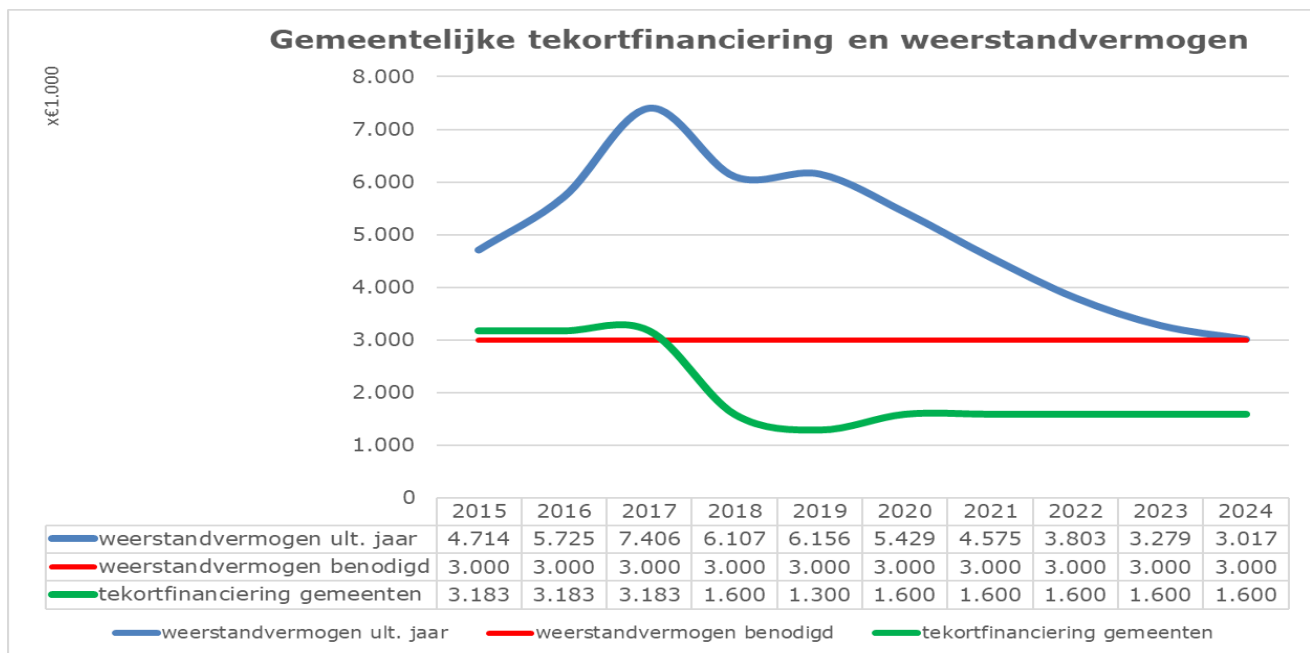
toekomstige onzekerheden met een overgang van WAA naar de gemeente Venlo resp. voor bestuurlijke correcties die kunnen voortvloeien uit andere koersbijstellingen.

In onderstaande grafiek is het concernresultaat en de jaarlijks vaste gemeentelijke tekortfinanciering vanaf 2016 t/m 2024 weergegeven:

14. Het (verwachte) tekort a.g.v. het negatieve concernresultaat wordt, behalve door de gemeentelijke tekortfinanciering, verder opgevangen door de inzet van de bestemmingsreserve (ter dekking van frictiekosten), de vrijval van de bestemmingsreserve frictie ad € 100.000 jaarlijks van 2020 t/m 2024 a.g.v. de al genoemde bovenmatig omvang van het fonds per einde 2019 en door inzet van de vrije algemene reserves middels een zgn. egalisatiefonds resp. weerstandsvermogen. De vrije reserves van WAA Venlo e.o. en WAA groep nv tezamen bedragen eind 2019 (volgens prognose) € 6,1 mio. Als gevolg van de onder 13 vermelde verlagingen van de gemeentelijke tekortfinanciering daalt het weerstandsvermogen van WAA Venlo e.o. en WAA groep nv tezamen naar € 3,0 mio in 2024, en blijft het weerstandsvermogen hierdoor op het minimumniveau ad € 3 mio dat bestuurlijk is vastgelegd, waarvan ca. € 2,5 mio bij WAA groep nv en ca. € 0,5 mio bij het Schap. De verhouding (0,5:2,5) in het eigen vermogen van WAA Venlo e.o. en WAA groep nv in deze jaren is hierbij normatief en door verlaging van de uitvoerings- en plaatsingsbijdragen die het Schap aan WAA groep nv betaalt (2019 met € 772.000, 2020 met € 725.000, en 2021 met € 700.000) blijft dit in stand. In de meerjarenraming t/m 2024 is ervan uitgegaan dat het eigen vermogen op minimaal dit niveau in de organisatie blijft als weerstand- en buffervermogen. Tevens is uitgegaan van een gelijkblijvende verhouding eigen vermogen t.o.v. vreemd vermogen. Aflossingen van vreemd vermogen worden vervangen door nieuw vreemd vermogen.

Onderstaand is het verwachte verloop van dit weerstandsvermogen voor WAA overall (Schap incl. uitvoeringsorganisatie WAA groep nv) in de tijd x € 1.000 in relatie tot het gewenste minimumniveau aangegeven voor 2020 t/m 2024.

Voor de periode 2020 t/m 2024 wordt verwacht dat het beschikbare weerstandsvermogen overall nog voldoende zal zijn om eventuele onvoorziene tekorten op de gemeentelijke bijdragen af te dekken.

Op basis van de genoemde uitgangspunten ziet de meerjarenbegroting er als volgt uit:

Meerjarenbegroting		2020				
WAA Schap		1e begr. wijz.	2021 begroot	2022 begroot	2023 begroot	2024 begroot
(in € x 1.000)						
Rijkssubsidie Wsw		11.947	11.919	11.932	12.093	12.265
Overige baten		0	0	0	0	0
Totaal baten		11.947	11.919	11.932	12.093	12.265
Uitvoerings- en plaatsingskst.		13.285	13.424	13.417	13.559	13.667
Reorganisatie-/frictiekosten		660	120	100	100	200
Overige kosten		394	375	336	329	331
Totaal lasten		14.339	13.919	13.853	13.988	14.197
Regulier exploitatieresultaat		-2.392	-1.999	-1.921	-1.895	-1.933
Resultaat deelneming		0	0	0	0	0
Concernresultaat		-2.392	-1.999	-1.921	-1.895	-1.933
Onttrekking bestemmingsreserve		690	145	100	100	200
Vrijval bestemmingsreserve		100	100	100	100	100
Toevoeging bestemmingsreserve		0	0	0	0	0
Onttrekking vrije reserve		2	155	121	95	33
Gemeentelijke tekortfinanciering		1.600	1.600	1.600	1.600	1.600

Onderstaand de meerjarenbegroting weergegeven in structurele en incidentele baten en lasten conform het model Begrotingsevenwicht zoals m.i.v. 2019 voorgeschreven door het BBV:

Recapitulatie begrotingsevenwicht (in € 1.000)	2021			2022			2023			2024		
	totaal	waarvan incidenteel	structureel	totaal	waarvan incidenteel	structureel	totaal	waarvan incidenteel	structureel	totaal	waarvan incidenteel	structureel
Lasten programma Wsw	13.919	120	13.799	13.853	100	13.753	13.988	100	13.888	14.197	200	13.997
Totaal lasten programma's	13.919	120	13.799	13.853	100	13.753	13.988	100	13.888	14.197	200	13.997
Baten programma Wsw	11.919	0	11.919	11.932	0	11.932	12.093	0	12.093	12.265	0	12.265
Totaal baten programma's	11.919	0	11.919	11.932	0	11.932	12.093	0	12.093	12.265	0	12.265
Saldo van baten en lasten programma's	-1.999	-120	-1.880	-1.921	-100	-1.821	-1.895	-100	-1.795	-1.933	-200	-1.733
lasten algemeen dekkingsmiddel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lasten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten diverse	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten algemeen dekkingsmiddel	1.600	120	1.481	1.600	100	1.500	1.600	100	1.500	1.600	200	1.400
baten overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
baten onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten diverse	1.600	120	1.481	1.600	100	1.500	1.600	100	1.500	1.600	200	1.400
Saldo van diverse	1.600	120	1.481	1.600	100	1.500	1.600	100	1.500	1.600	200	1.400
Saldo totale saldo van baten en lasten van programma's en diverse	-399	0	-399	-321	0	-321	-295	0	-295	-333	0	-333
Stortingen in reserves (excl. mut. eigen vermogen WAA groep nv)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves (excl. mut. eigen vermogen WAA groep nv)	299	0	299	221	0	221	195	0	195	233	0	233
Vrijval reserves	100	0	100	100	0	100	100	0	100	100	0	100
Geraamd resultaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal structurele lasten			13.799			13.753			13.888			13.997
Totaal structurele baten			13.799			13.753			13.888			13.997
Structurele baten - structurele lasten			0			0			0			0

Balans meerjarenoverzicht

Onderstaand een meerjarig overzicht van de geprognostiseerde balansposities van het Schap, waarin conform de verplichtingen vanuit de wet FIDO, zijn opgenomen de reserves en voorzieningen.

Omschrijving x €1.000	Ultimo jaar					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1. Activa						
1.1 Vaste activa						
1.1.1 Financiële vaste activa	5.448	5.448	5.448	5.448	5.448	5.448
Totaal vaste activa	5.448	5.448	5.448	5.448	5.448	5.448
1.2 Vlottende activa						
1.2.1 Uitzettingen korter dan 1 jaar	2.063	508	0	0	0	0
1.2.2 Liquide middelen	5	5	5	5	5	5
Totaal vlottende activa	2.068	513	5	5	5	5
Totaal activa	7.516	5.961	5.453	5.453	5.453	5.453
2. Passiva						
2.1 Vaste passiva						
Algemene reserve	300	300	300	300	300	300
Egalisatiereserve	612	610	455	334	239	207
Bestemmingsreserve	3.840	3.050	2.806	2.606	2.406	2.106
2.1.1 Totaal eigen vermogen	4.752	3.960	3.561	3.240	2.945	2.612
Geen voorzieningen	0	0	0	0	0	0
2.1.2 Totaal voorzieningen	0	0	0	0	0	0
Totaal reserves en voorzieningen	4.752	3.960	3.561	3.240	2.945	2.612
2.1.3 Vaste schulden langer dan 1 jaar	2.627	1.864	1.101	451	300	150
2.2 Vlottende passiva	137	137	791	1.762	2.208	2.691
Totaal passiva	7.516	5.961	5.453	5.453	5.453	5.453

De mutaties van de reserves zijn als volgt:

x €1.000	2020	2021	2022	2023	2024
Onttrekking bestemmingsreserve	-690	-145	-100	-100	-200
Vrijval bestemmingsreserve	-100	-100	-100	-100	-100
Onttrekking egalisatiereserve	-2	-155	-121	-95	-33
Totaal	-792	-399	-321	-295	-333

De onttrekking van de bestemmingsreserve betreft bijdragen aan frictiekosten en projectkosten van WAA groep nv. De vrijval van de bestemmingsreserve betreft een bedrag ad €500.000 dat ultimo 2019 teveel is gereserveerd voor dekking van toekomstige frictiekosten. Dit bedrag zal conform bestuursbesluit (in december 2019) vanaf 2020 in vijf jaren vrijvallen ter dekking van toekomstige exploitatietekorten van WAA Schap.

Bovenstaande balansposities en het eigen vermogensniveau en verloop zijn sec van toepassing voor het Schap. Daarnaast is ultimo 2019 ook bij de uitvoeringsorganisatie en 100% deelneming van het Schap zijnde WAA groep nv een vrij beschikbaar eigen vermogen aanwezig van ongeveer € 5,2 mio. Dit vermogen zal, in lijn met hetgeen eerder is aangegeven, worden afgebouwd tot een minimum niveau van ongeveer € 2,5 mio eind 2024. Hiermede rekening houdend en ten opzichte van het gewenste minimale weerstandsvermogen voor WAA overall van € 3 mio, is er, ondanks een mogelijk tekort in het egalisatiefonds ultimo 2024 bij het Schap, overall binnen de organisatie WAA altijd nog voldoende vermogen beschikbaar om dit potentiële tekort bij het Schap in totaal volledig af te dekken binnen de gestelde veiligheidsmarge van het overall weerstandsvermogen.

Overige paragrafen

1. Weerstandvermogen en risicobeheersing

Het bestuur heeft in 2017 o.b.v. een modelmatige calculatie van het risico-/weerstandvermogen bepaald dat eventuele toekomstige positieve exploitatiesaldi tot een niveau van € 3 mio overall (Schap en WAA groep nv) voldoende zijn als weerstandvermogen om de eerste risico's binnen WAA zelf te kunnen opvangen. De deelnemende gemeenten zijn zich ervan bewust en zijn bereid bij grotere calamiteiten bij te (moeten) springen.

Onderstaand een overzicht van de kengetallen zoals genoemd in art. 11 van BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten):

Primaire begroting 2021	Verloop van de kengetallen					
	Werkelijk 2019	1e begr.-wijziging 2020	Primaire begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Netto schuldquote	-35%	-29%	-26%	-24%	-22%	-19%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	5%	11%	14%	16%	18%	20%
Solvabiliteitsrisico	63%	66%	65%	59%	54%	48%
Structurele exploitatieruimte	-4%	-6%	-3%	-2%	-2%	-2%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote en de solvabiliteit nemen af vanaf 2019 resp. 2020 doordat het Schap jaarlijks aflost op langlopende leningen in combinatie met een afname van vrije reserves vanaf 2020 omdat de concerntekorten niet volledig worden aangevuld door gemeentelijke tekortfinanciering, en doordat de bestemmingsreserve wordt aangesproken ter dekking van frictiekosten resp. deels vrijvallen. Hierdoor verslechtert de verhouding eigen vermogen / vreemd vermogen. De exploitatieruimte blijft negatief omdat er, mede a.g.v. de hoge Wsw subsidietekorten, een blijvend tekort op de exploitatie is en vooralsnog blijft.

2. Paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing

Het Schap kent zowel risico's als publiekrechtelijke organisatie als risico's vanuit het ondernemerschap omdat zij volledig aandeelhouder is in de uitvoeringsorganisatie WAA groep nv. De verschillende risico's die het Schap loopt, zijn onderstaand weergegeven.

2.1 Risico's voor Schap als publiekrechtelijke organisatie

De risico's die het Schap loopt als publiekrechtelijke organisatie zijn vanaf 2015 oplopende ten opzichte van voorgaande jaren. Dit als gevolg van:

- **Risico: optimalisatie- en finetuning proces**

Vanaf 2014 heeft het Bestuur van WAA Venlo e.o. middels "Samen Groeien" en in het verlengde hiervan "Samen Anders!" nadrukkelijk een financieel kader voor WAA bepaald. Hierin is aangegeven dat er in financiële zin een sterke verbetering van het bedrijfsresultaat vanaf 2015 t/m 2020 moet worden gerealiseerd om het effect van de oplopende kortingen op de rijksbijdrage Wsw vanaf 2015 te dempen. Al vanaf 2015 wordt deze koers van WAA jaarlijks herijkt. Zoals al aangegeven zijn per medio 2018 alle vervreemdingstrajecten incl. de vervreemding van Wsw Beschut naar gemeenten afgerond. WAA is daarmee omgevormd tot een sociaal duurzaam detachingsbedrijf voor Wsw-ers met een loonwaarde vanaf 30% en hoger (zgn. 'blauwe' / niet beschutte Wsw groep). Ondanks dat via verantwoordingen en begrotingen grotendeels duidelijk is wat het financiële effect is van de herijking van de koers, blijft het evident dat het niet geheel of gedeeltelijk passend kunnen plaatsen van Wsw-ers tegen optimaal renderende condities van groot belang is voor het uiteindelijke resultaat van WAA overall. Het verder optimaliseren van het gehele proces van detacheren en van (aanvullende) maatregelen die hierbij nodig zijn, zal direct een effect hebben op de exploitatie van

zowel WAA groep nv als WAA Venlo e.o., en inherent hieraan is dit een financieel risico voor WAA Venlo e.o.

- **Risico: mogelijke herijking bestuurlijke constellatie WAA**

Zoals al in de management-summary is aangegeven, is de gemeente Venlo al enkele jaren bezig om te onderzoeken of en zo ja hoe, wat, waar en wanneer zij een stap wil gaan zetten om al haar activiteiten voor de Participatiewet integraal en in samenhang samen te voegen in haar eigen gemeentelijke domein, en WAA hierbij geheel of gedeeltelijk over te nemen resp. te liquideren. Een dergelijk proces kan en zal een risico vormen voor de continuïteit van de organisatie WAA over de volle breedte. Nog los daarvan zal een dergelijke operatie naar verwachting omvangrijk zijn, en zowel qua omvang als ook inhoudelijk complex. Eventuele externe en specialistische fiscale, juridische en personele ondersteuning zal daarbij zeker aan de orde zijn. Hiervoor zijn in 2020 beperkt middelen gereserveerd. Het zal evident zijn dat hier een risico op ontoereikendheid hiervan schuilt.

Een ander gevolg van dit proces is dat de huidige WAA stil blijft staan; er wordt minimaal geïnvesteerd in alle organisatieonderdelen. Stilstand is achteruitgang, zeker in de dynamische omgeving waarin WAA opereert. Ook hier is een latent risico aanwezig dat steeds pregnanter wordt naarmate finale besluitvorming rond dit thema uitblijft en de toekomst langer en langer onzeker blijft. Een risico op een organisatie die straks zover achterloopt dat alleen met extra grote inspanningen weer aansluiting gevonden kan worden bij het dan geldende heden. Als dat dan überhaupt nog lukt.... Dit risico is eind 2019 ook nadrukkelijk benoemd door onze externe accountant in een bestuurlijke toelichting bij haar management letter.

- **Risico's uit hoofde van de Wsw**

Steeds meer zijn de financiële risico's voor de uitvoering van de Wsw a.g.v. de doorlopende en oplopende rijksbezuinigingen vanaf 2015 tot en met 2020, vanuit het Rijk naar de SW-bedrijven resp. haar deelnemende gemeenten verlegd. Het lijkt erop dat deze beweging vanaf 2021 tot staan is gekomen maar niets is minder waar; de rijksbijdrage wordt vanaf 2021 weliswaar niet verder autonoom gekort, maar blijft wel structureel op een fors lager niveau dan oorspronkelijk het geval was. En is hiermee verre van kostendekkend ten opzichte van de verplichtingen die hierbij horen. In combinatie met de verdere uitrol van de Participatiewet, drukt dit een forse stempel op de toekomstige vorm, inhoud en financiering van de Wsw. Daarenboven is het zeker niet uit te sluiten dat de rijksbezuinigingen op de Wsw en het hele terrein van gesubsidieerde arbeid toch verder zullen gaan dan tot nu toe is aangegeven en aangenomen. Dit omdat deze worden bepaald in een landelijke, politieke omgeving die veranderlijk is en waar maatschappelijke waarden vaker prevaleren boven bedrijfseconomische realiteit en rationaliteit. Dit is nadrukkelijk een risico voor zowel WAA als haar deelnemende gemeenten!

Het zal duidelijk zijn dat alle veranderingen in de inhoud, vorm en structuur rondom de uitvoering van de Wsw over de volle breedte zowel uitvoerings- als financiële risico's met zich mee kan brengen. "Uitloop- en inloop-" resp. transformatierisico's die er kunnen zijn in de volgende verbouwfase bij bestaande modaliteiten, maar ook nieuwe risico's die nu nog niet of nauwelijks onderkend zijn en in de (nabije) toekomst manifest kunnen worden in nieuwe werkwijzen en/of structuren en uitvoeringsmodaliteiten.

Daarnaast is in de Participatiewet aangegeven dat de Wsw vanaf 2015 geen instroom meer zal kennen en derhalve zal deze regeling worden afgebouwd. Door de afbouw van de Wsw krimpt de Wsw-bezetting van het Schap waardoor huidige schaalvoordelen in de uitvoering teruglopen en zelfs geheel of gedeeltelijk wegvallen waardoor de exploitatie van het Schap en/of haar uitvoeringsorganisatie WAA groep nv onder druk komt te staan. Vanaf 2018 is dit al zichtbaar en in 2019 loopt dit zgn. negatieve economies-of-scale-effect verder op. In deze begroting wordt hier rekening mee gehouden maar het is niet mogelijk alle effecten hiervan exact voor alle toekomstige jaren in te schatten. Hierdoor is en blijft dit altijd een risico.

- **Risico's naar aanleiding van gemeentelijke herindeling**

Het herindelingsproces in de regio Noord-Limburg is voorlopig niet aan de orde maar daarom niet minder belangrijk. Dit proces is direct van belang voor WAA omdat een mogelijke verkleining van het Wsw-verzorgingsgebied kan leiden tot een geringer gemeentelijk draagvlak via een lager aanbod

van SW-geïndiceerd personeel. Hierdoor kan de bedrijfsvoering (nog) sterker onder druk komen te staan terwijl de financiële draagkracht onder de onderneming WAA kleiner wordt. Hierdoor kunnen in de toekomst activiteiten onder druk komen te staan. De risico's voor WAA vanuit deze optiek zijn bijna niet in te schatten maar daarom niet minder aanwezig.

- **Demografische risico's**

Het maatschappelijk probleem van een vergrijzende samenleving is ook bij WAA een issue dat bij WAA zelfs nog sterker doorwerkt dan in de samenleving. Een analyse van het SW-personeelbestand van WAA geeft aan dat de gemiddelde leeftijd hoger is dan het gemiddelde in den lande. Een stijging van de gemiddelde leeftijd gaat gepaard met een oplopende krimp en hogere uitvoeringskosten. Hierbij valt dan onder andere te denken aan hogere loonkosten per fte (meer functie-eindlonen) en hogere prepensioenkosten en vervangingskosten doordat meer gebruik gemaakt wordt van seniorenregelingen c.a.

Op nationaal niveau wordt er steeds nadrukkelijker nagedacht over en gewerkt aan diverse maatregelen om werknemers langer in het arbeidsproces te houden. In de nieuwe Cao voor zowel Wsw- als niet-Wsw-personeel is deze beweging echter slechts mondjesmaat zichtbaar: seniorenregelingen en FPU-achtige modellen worden niet om- en afgebouwd en kennen hele lange uitlooptermijnen voor zittend personeel en stimuleren zo medewerkers eerder om op relatief jonge leeftijd te stoppen met werken dan andersom. Dit omdat deze regelingen nog steeds gepaard gaan met financieel aantrekkelijke voorwaarden voor de medewerkers. Nog los van het sterk kostenverhogende effect van deze maatregelen voor de individuele bedrijven, zal duidelijk zijn dat bovenstaande ontwikkelingen een risico vormen voor de bedrijfsvoering van WAA.

- **Fiscale risico's**

Vanaf 2016 is een breed en integraal vennootschapsbelastingmodel voor publiekrechtelijke organisaties van toepassing. WAA Venlo e.o. is hierbij aangemerkt als een Gemeenschappelijke Regeling die geen winststreven heeft en die zich om die reden niet als onderneming voor de vennootschapsbelasting kwalificeert. De uitvoeringsorganisatie WAA groep nv is te zien als een overheids-nv die sec de Wsw uitvoert met haar werkactiviteiten en om die reden valt onder de vrijstellingsbepalingen van de nieuwe Wet Vpb. Beide vrijstellingen zijn eind 2017 formeel door de Belastingdienst goedgekeurd en bevestigd. De 100% dochtmaatschappijen van WAA groep nv, Beheermaatschappij Werkvoorziening Venlo bv en Vindt bv, zijn beide wel aangemerkt als formeel Vpb-plichtig, maar voeren feitelijk (momenteel) geen onderneming. Hierdoor is de materiële Vpb-plicht voor deze beide bedrijven nagenoeg nihil. Ondanks dat ten aanzien van fiscaliteiten en vennootschapsbelasting e.e.a. vanaf 2017 is uitgekristalliseerd en formeel is goedgekeurd, is het altijd maar de vraag of dit ook in de toekomst zo blijft. De hele wet- en regelgeving op dit terrein is nl. nog steeds volop in beweging. Hierdoor loopt WAA (en haar deelnemende gemeenten) het risico dat in de toekomst toch ooit mogelijke overschotten van het Schap en WAA groep nv worden 'afgeroomd' met vennootschapsbelasting.

- **Financieringsrisico's**

In de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheid) is onder andere opgenomen dat gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in hun begroting een treasurystatuut moeten opnemen, waarin een uiteenzetting wordt gegeven van de risico's met betrekking tot treasurybeheer. Voor een uiteenzetting van deze risico's wordt verwezen naar de toelichting onder 'Financiering'.

2.2 Bedrijfsrisico's vanuit het ondernemerschap

- **Risico: resultaten deelneming in WAA groep nv**

Door de juridische splitsing vanaf 1-1-2004 loopt het Schap als Gemeenschappelijke Regeling geen directe risico's uit hoofde van het ondernemerschap. Als 100% aandeelhouder in WAA groep nv loopt het Schap deze risico's natuurlijk wel. Immers, de resultaten van WAA groep nv zullen, via de waardering van de deelneming in de nv, een effect hebben op de resultaten van het Schap. Het risico dat voortvloeit uit het ondernemerschap is altijd iets wat blijft, en is inherent aan de structuur en afzetmarkten waarop WAA groep nv opereert.

- **Risico: ontwikkelingen op de arbeidsmarkt**

Een ander risico voor WAA is dat met de afronding van de strategienota Samen Anders! de organisatie WAA nadrukkelijk de beweging van “binnen naar buiten” heeft afgerond en als sociaal duurzaam Sw-detacheringsbedrijf verder gaat. Als door interne of externe (markt-) omstandigheden de invulling van detacheringen en uitplaatsingen niet (helemaal) loopt conform afspraken en planning, kan en zal dit financiële gevolgen hebben voor zowel WAA als – in het verlengde hiervan – deelnemende gemeenten. Concreet is bij het opstellen van alle begrotingen vanaf 2015 uitgegaan van een groeiend opnamevermogen van Wsw-medewerkers door bedrijven in de regio tegen reële tarieven. Er is geen rekening gehouden met mogelijke negatieve arbeidsmarktontwikkelingen zoals een teruglopende vraag, toenemende werkloosheid en/of nieuwe concurrentie voor WAA zoals bijv. Wajong.

- **Risico: vervuilde gronden**

Het Schap was tot medio 2018 eigenaar van (onder-)gronden aan de Edisonstraat in Venlo en van de Kwekerij Roobeek. En ondanks dat zowel het complex aan de Edisonstraat als de Kwekerij vervreemd zijn, kan er voor WAA t.a.v. milieuvervuilingen een staartverplichting uit voortvloeien. Ondanks het feit dat WAA van mening is dat er momenteel geen sprake is van milieurisico's en/of vervuiling van ondergronden c.a., in welke zin dan ook, die niet in beeld en opgelost resp. afgekocht zijn, is hier wel altijd een latent risico aanwezig.

- **Risico: transitievergoedingen**

Per 1 juli 2015 is de Wet Werk & Zekerheid (WWZ) ingegaan. Onderdeel van deze wet is de z.g. transitievergoeding bij onvrijwillig ontslag. Deze transitievergoeding kunnen zowel werknemers met een vast contract als werknemers met een tijdelijk contract ontvangen. Ook werknemers die aaneensluitend 2 jaar ziek zijn geweest en uitstromen richting WIA/IVA kunnen aansluitend hierop recht uitoefenen op deze transitievergoeding. Medio 2019 is door het Rijk aangegeven dat alle al betaalde en toekomstige transitievergoedingen voor de laatste categorie bij het UWV kunnen worden gedeclareerd. Echter, voor andere uitdiensttredingen zoals ontslag op staande voet etc. geldt dit niet. Zeker omdat de meeste Wsw-dienstverbanden al erg lang lopen zijn de kosten die hieruit voortvloeien vaak hoog en onvoorspelbaar en vormen een financieel risico voor WAA en haar gemeenten.

- **Risico: AVG**

Vanaf medio 2018 is in Europa een nieuwe privacywetgeving van kracht die de wettelijke bescherming van persoonsgegevens moet waarborgen. In Nederland is dit vertaald in (aanvullende) wetgeving in de vorm van een zgn. AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Deze wet schrijft gedetailleerd voor hoe, wat en waar een organisatie moet omgaan met de bewaring en verstrekking van persoonsgegevens. Zeker aan een publieke organisatie als WAA, die werkt met een kwetsbare doelgroep, stelt deze wet hoge eisen zowel in middelen als doen en laten van mensen op dit gebied. WAA is in dit kader al een heel traject gelopen van zowel fysieke maatregelen als bewustwording en het als organisatie steeds alert zijn op alles in dit kader. En ondanks dat WAA van mening is dat zij momenteel “AVG-proof” is, moet er nog het nodige gebeuren om op dit gebied ook op lange termijn volledig AGV-proof te blijven. In de AVG zijn boetes en bestuurlijke maatregelen vastgelegd indien hier niet aan voldaan wordt. En ondanks dat WAA op dit punt naar haar mening AVG-proof is, is het nu, maar ook in de toekomst nooit uit te sluiten dat er iets op dat punt niet goed gaat. Immers: WAA is en blijft een organisatie die draait om en met mensen. En mensen maken nu eenmaal fouten. Vanuit die optiek is er nu, maar ook in de toekomst altijd een risico voor WAA en in het verlengde haar participanten.

- **Risico: cyberrisico's**

Recente voorvallen van organisaties die zijn aangevallen door hackers of internetcriminelen hebben aangetoond dat elke organisatie tegenwoordig risico loopt op verstoring of zelfs lamlegging van de interne werkprocessen door virussen a.g.v. malware of door bedreigingen via ransomware. WAA heeft tegen deze risico's wel maatregelen genomen, zowel fysiek en softwarematig als in risicoafdekking (cyberverzekering). Desondanks is algemeen bekend dat beveiliging tegen cyberrisico's vaak achter de nieuwste ontwikkelingen aanloopt, en er dus altijd een latent cyberrisico aanwezig is.

- **Risico Effecten WAB**

Vanaf 1-1-2020 is de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) van kracht. Deze wet herbergt verschillende kaders en maatregelen die de inzet van tijdelijke arbeidskrachten voor alle organisaties fors duurder en risicovoller maken dan eerder het geval. Weliswaar zet WAA maar in beperkte mate arbeidskrachten in die niet onder de Wsw vallen en met een tijdelijk contract, maar desalniettemin zit hierin een risico. Een juridisch maar ook financieel risico indien er op dit vlak menselijke fouten gemaakt worden door (bijv. termijnoverschrijdingen e.d.).

3. Onderhoud kapitaalgoederen

Na de verkoop van haar gronden in 2017 en 2018 heeft WAA Venlo e.o. geen kapitaalgoederen meer. Derhalve is er geen sprake van onderhoud van kapitaalgoederen.

4. Financiering

WAA kent conform de wet FIDO een treasurystatuut. Hierin is opgenomen dat jaarlijks in een aparte paragraaf in de begroting een beschouwing wordt gegeven van de rente en financieringsontwikkelingen zoals het Schap die verwacht. Uitgangspunt is hierbij dat er voldoende inzicht moet zijn in korte en langlopende financieringsrisico's van het Schap en op welke wijze het Schap deze risico's beheerst resp. beperkt. Indicatoren hiervoor zijn, naast het financieringsoverzicht, overzichten van leningenrisico's en renterisico's. Benchmarks hiervoor zijn de wettelijke criteria zoals die in de Wet FIDO zijn vastgelegd voor gemeenschappelijke regelingen.

Onderstaand zijn de kasgeldruimte en de renterisico's weergegeven. Uit beide overzichten blijkt dat het Schap in 2019 ruim heeft voldaan aan de hiervoor geldende normen.

Liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet

Bedragen x € 1.000

1^e kwartaal 2019

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo januari	2.376	6	2.382
ultimo februari	1.702	5	1.707
ultimo maart	2.476	5	2.480
(4) Gemiddelde van (3)			2.190
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)		1.203
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		3.393
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet:			
(5)			
(7)	Begrotingstotaal 2019		14.672
(8)	Percentage regeling		8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.203

2^e kwartaal 2019

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo april	3.726	235	3.961
ultimo mei	2.782	4	2.786
ultimo juni	2.531	5	2.537
(4) Gemiddelde van (3)			3.095
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)		1.203
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		4.298
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet:			
(5)			
(7)	Begrotingstotaal 2019		14.672
(8)	Percentage regeling		8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.203

3^e kwartaal 2019

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo juli	2.360	8	2.368
ultimo augustus	2.065	7	2.073
ultimo september	1.211	3	1.214
(4) Gemiddelde van (3)			1.885
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)		1.203
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		3.088
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet:			
(5)			
(7)	Begrotingstotaal 2019		14.672
(8)	Percentage regeling		8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.203

4^e kwartaal 2019

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Tekort(-) of overschot(+) vlottende middelen
ultimo oktober	1.194	6	1.200
ultimo november	855	5	861
ultimo december	655	3	658
(4) Gemiddelde van (3)			906
Stappen (5-9)	Variabelen		Bedragen
(5)	Kasgeldlimiet (KGL)		1.203
(6a) = (5>4)	Ruimte onder de KGL		2.109
(6b) = (4>5)	Overschrijding van de KGL		
Berekening kasgeldlimiet:			
(5)			
(7)	Begrotingstotaal 2019		14.672
(8)	Percentage regeling		8,20%
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		1.203

EMU-saldo		x € 1000						
		Realisatie		Begroting				
	Omschrijving	2019)	2020 voor wiz.	2020 na 1e wiz.	2021	2022	2023	2024
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.882	-2.157	-2.392	-1.999	-1.922	-1.899	-1.936
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0	0	0	0
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0	0	0	0	0
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	0	0	0	0	0	0	0
5	Baten uit bijdragen van andere overheden waaronder in het Schap deelnemende gemeenten, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	1.300	1.775	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	0	0	0	0	0	0	0
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0	0	0	0
11	Verkoop van effecten	0	0	0	0	0	0	0
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?							
Berekend EMU-saldo		-582	-382	-792	-399	-322	-299	-336

*) 2019 volgens prognose

Renterisico vaste schuld

Bedragen x € 1.000

Stap	Variabelen Renterisico(norm)	Realisatie 2019	Begroting 2020 na wijziging	Primaire begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
(1)	Renteherziening	0	0	0	0	0	0
(2)	Aflossingen	764	764	764	650	150	150
(3)	Renterisico	764	764	764	650	150	150
(4)	Renterisiconorm	2.818	2.868	2.784	2.771	2.798	2.840
(5a) = (4>3)	Ruimte onder risiconorm	2.054	2.104	2.020	2.121	2.648	2.690
(5b) = (3>4)	Overschrijding risiconorm	0	0	0	0	0	0
Berekening Renterisiconorm:							
(4a)	Totaal lasten boekjaar	14.088	14.339	13.918	13.855	13.992	14.201
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%	20%	20%
(4) =(4a x 4b/100)	Renterisiconorm boekjaar	2.818	2.868	2.784	2.771	2.798	2.840

Volgens art. 2 Wet FIDO, betreffende de Regeling Schatkistbankieren voor decentrale overheden, dienen overtollige geldmiddelen in de schatkist te worden aangehouden. Als overtollige geldmiddelen worden bedragen aangemerkt boven 0,75% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000.

Liquiditeitsprognose

De primaire begroting 2021, in relatie tot de begroting 2020, leidt tot onderstaande liquiditeitsprognose voor het concern WAA overall in 2021.

Liquiditeitsprognose x €1.000	WAA Schap	WAA groep nv	Totaal
Saldo liquide middelen 1-1-2020	5	11.494	11.499
<i>1e begrotingswijziging 2020</i>			
Resultaat boekjaar	-2	-725	-727
Afschrijvingen (im-)materiële vaste activa	0	140	140
Mutaties voorzieningen	n.v.t.	-50	-50
Mutaties bestemmingsreserve	-790	n.v.t.	-790
Aflossingen langlopende leningen	-763	n.v.t.	-763
Verrekening rekening-courant	1.750	-1.750	0
Mutaties in werkkapitaal	PM	PM	PM
Investerings in (im-)materiële vaste activa	0	-100	-100
Desinvesterings in (im-)materiële vaste activa	0	0	0
Saldo liquide middelen 31-12-2020	200	9.009	9.209
<i>Primaire begroting 2021</i>			
Resultaat boekjaar	-154	-700	-854
Afschrijvingen (im-)materiële vaste activa	0	70	70
Mutaties voorzieningen	n.v.t.	-50	-50
Mutaties bestemmingsreserve	-245	n.v.t.	-245
Aflossingen langlopende leningen	-763	n.v.t.	-763
Verrekening rekening-courant	1.162	-1.162	0
Mutaties in werkkapitaal	PM	PM	PM
Investerings in (im-)materiële vaste activa	0	-50	-50
Desinvesterings in (im-)materiële vaste activa	0	0	0
Saldo liquide middelen 31-12-2021	200	7.117	7.317

Uit bovenstaande prognose blijkt dat, o.b.v. het uitgangspunt dat zowel financiering als liquiditeitenbeheer concern breed binnen WAA bekeken wordt, het concern WAA onverminderd over voldoende financieringsmiddelen en liquiditeiten beschikt voor 2021. Op grond hiervan is het niet opportuun in 2021 nieuwe financieringsmiddelen aan te trekken.

5. Verbonden partijen

Het Schap kent slechts één verbonden partij, namelijk WAA groep nv (gevestigd aan de Edisonstraat 8 te Venlo), waarvan het Schap 100% eigenaar is. WAA groep nv voert namens het schap de Wsw uit op basis van een contract. Het huidige contract loopt tot en met 31 december 2020 en kent een verlengingsoptie voor 2021 en volgende jaren.

Het begrote resultaat van WAA groep nv in 2021 is -/- € 700.000. Dit tekort zal binnen WAA groep nv zelf worden gedekt door de inzet van overschotten uit vorige jaren resp. vrije reserves. De begrote totale exploitatie van de WAA groep nv (totaal baten en lasten) over 2021 bedraagt naar verwachting ongeveer € 36.000.000.

6. Lokale heffingen

Het Schap kent geen lokale heffingen.

7. Grondbeleid

Het Schap kent geen grondbeleid. Het Schap heeft, na de verkoop van haar gronden in 2017 en begin 2018, geen gronden meer in bezit.

Overzicht van baten en lasten begroting 2021

Overzicht van baten en lasten

	Primaire begroting 2021		Begroting 2020 na 1e wijziging		Primaire begroting 2020		Werkelijk 2019 *)	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Rijkssubsidie Wsw		11.919		11.947		11.685		12.197
Diverse baten		0		0		0		0
Totale baten		11.919		11.947		11.685		12.197
Overige uitvoerings- en plaatsingskosten	13.423		13.285		13.236		13.225	
Administratiekosten	63		63		63		61	
Personeelskosten bestuur	21		20		18		18	
Rentekosten minus – opbrengsten	47		66		66		87	
Kosten uitplaatsingen en herindicatie	113		110		110		109	
Frictiekosten bijdrage aan NV	120		660		257		288	
Projectkosten bijdrage aan NV	25		30		30		30	
Overige algemene kosten	107		105		61		59	
Totale lasten		13.919		14.339		13.842		13.877
Concernresultaat		-2.000		-2.392		-2.157		-1.680
Dekking concernresultaat:								
Gemeentelijke tekortfinanciering Wsw		1.600		1.600		1.775		1.300
Begroot saldo baten en lasten		-400		-792		-382		-380
Onttrekkingen aan bestemmingsreserve		145		690		287		318
Vrijval bestemmingsreserve		100		100		0		0
Toevoegingen aan bestemmingsreserve		0		0		0		
Begroot resultaat (te dekken uit alg. reserve)		-155		-2		-95		-62

*) betreft voorlopige cijfers

Kasstroomoverzicht

(x € 1.000)

	Primaire begroting 2021	Begroting 2020 na 1e wijziging	Primaire begroting 2020	Werkelijk 2019 *)
Resultaat (te dekken uit algemene reserve)	-155	-2	-95	-62
Mutaties in bestemmingsreserve	-245	-790	-287	-318
Mutaties in werkkapitaal	0	0	0	1.141
Kasstroom uit operationele activiteiten	-400	-792	-382	761
Desinvesteringen mat. vaste activa	0	0	0	0
Resultaat deelnemingen	0	0	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	0	0	0	0
Aflossingen van langlopende schulden	-764	-764	-764	-764
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-764	-764	-764	-764
Mutatie geldmiddelen	-1.164	-1.556	-1.146	-3

*) betreft voorlopige cijfers

Toelichting op de programmabegroting

Zoals eerder reeds is vermeld, dient er nadrukkelijk rekening gehouden te worden bij elke vergelijking ten opzichte van jaren t/m 2017 van de kerncijfers, exploitatie e.d. van WAA op totaalniveau over de jaren 2018 en verder, dat de totale SW-populatie waarvoor WAA vanaf 2018 de Wsw uitvoert, fors lager is dan in voorgaande jaren. Dit omdat vanaf 2018 geen sprake meer is van een integrale maar van een deelluitvoering van de Wsw voor de gemeenten via WAA. Vanaf 1-1-2018 staan gemeenten nl. zélf aan de lat voor de uitvoering van het beschutte deel van Wsw.

Rijksvergoeding Wsw

	Begroting 2021	Begroting 2020 na 1 ^e wijz.	Begroting 2020 voor wijz.	Realisatie 2019 *)
Rijksvergoeding Wsw regulier	11.919	11.947	11.685	12.197
Bij: bonus Begeleid werken	0	0	0	0
Af: korting rechtmatigheid	0	0	0	0
Totaal rijksbijdrage	11.919	11.947	11.685	12.197
Aantal SE incl. Begeleid werken	453,9	462,7	460,0	470,85
Rijkssubsidie regulier per SE (x € 1)	26.261	25.821	25.402	25.905

* Voorlopige cijfers

De omvang van de door het Schap van de (deelnemende) gemeenten te ontvangen vergoeding is gebaseerd op a) de (voorlopige) Rijksbijdrage Wsw bijdrage als onderdeel van het participatie-budget 2021 zoals die in de decembercirculaire van SZW gepubliceerd is en b) op een raming van de gemiddelde Wsw-bezetting per gemeente voor 2021 per gemeente. Na de jaarlijkse kortingen t/m 2020 op de rijkssubsidie per SE stijgt deze in 2021 met € 440 (=1,7%) t.o.v. de begroting 2020 na wijziging. Hierbij is rekening gehouden met een verwachte LPO (loonprijscompensatie) van 1%. De loonkosten per fte Wsw zullen in 2021 stijgen met 2,5% t.o.v. 2020, m.n. door een geraamde brutoloonstijging van 2,0%. Door de hogere stijging van deze loonkosten per fte t.o.v. de rijkssubsidie per SE daalt de subsidieratio (rijkssubsidie t.o.v. de loonkosten Wsw) in 2021 naar 82,0% (begroting 2020: 82,6%). Het zgn. "subsidiegat" komt in 2021, ondanks de dalende en lagere bezetting SW, uit op een tekort van ca. € 2,4 mio voor 2021 (begroting 2020: - € 2,3 mio).

Bijdragen niet-deelnemende gemeenten

Als gevolg van eind 2013 bekrachtigde nieuwe bestuurlijke afspraken in de Regio Noord- Limburg tussen gemeenten zijn de bijdragen voor niet-deelnemende gemeenten bij alle werkvoorzieningschappen in de regio Noord-Limburg, en derhalve ook bij WAA Venlo e.o., vanaf 1 januari 2014 vastgesteld op een nihil niveau.

Overige uitvoerings- en plaatsingskosten

Dit betreft de vergoeding aan WAA groep nv voor het uitvoeren van de Wsw, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv.

	Begroting 2021	Begroting 2020 na 1 ^e wijziging	Begroting 2020 voor wijziging	Realisatie 2019 *)
Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	29.573	28.712	28.774	28.088
Dekkingsgraad rijkssubsidie : Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	0,89	0,90	0,88	0,92

*) betreft voorlopige cijfers

Ten opzichte van de realisatie 2019 stijgen de bruto uitvoerings- en plaatsingskosten per SE in 2020 en 2021, dit vooral door de eerder genoemde hogere stijging van de loonkosten Wsw t.o.v. de rijksbijdrage Wsw en door de krimp van de SW-populatie die sneller gaat dan de afbouw van de exploitatiekosten.

Personeelskosten bestuur

	Begroting 2021	Begroting 2020 na 1 ^e wijziging	Begroting 2020 voor wijziging	Realisatie 2019 *)
Salarissen en sociale premies	21	20	18	18
Totaal	21	20	18	18

* Voorlopige cijfers

Rentekosten minus –opbrengsten

	Begroting 2021	Begroting 2020 na 1 ^e wijziging	Begroting 2020 voor wijziging	Realisatie 2019 *)
Rentekosten leningen o/g	47	66	66	87
Rentekosten overige	0	0	0	0
Renteopbrengsten	0	0	0	0
Totaal	47	66	66	87

* Voorlopige cijfers

De rentekosten dalen in 2021, evenals in 2020, als gevolg van contractuele aflossingen op langlopende leningen, waar, binnen de grenzen van FIDO, veel goedkopere kortlopende financiering via rekening courant voor in de plaats komt.

Kosten uitplaatsingen en herindicatie

Dit betreft de vergoeding aan WAA groep nv voor het uitvoeren van uitplaatsingen en herindicatie van de Wsw, conform de Uitvoerings- en plaatsingsovereenkomst tussen het Schap en WAA groep nv. In 2021 is € 113.000 begroot (2020: € 110.000).

Projectkosten bijdrage aan NV

	Begroting 2021	Begroting 2020 na 1 ^e wijziging	Begroting 2020 voor wijziging	Realisatie 2019 *)
Projectkosten bijdrage aan NV	25	30	30	30
Totaal	25	30	30	30

* Voorlopige cijfers

De bijdrage in de projectkosten aan WAA groep nv worden, op basis van bestuursbesluiten, gedekt uit de bestemmingsreserve.

Frictiekosten bijdrage aan NV

	Begroting 2021	Begroting 2020 na 1 ^e wijziging	Begroting 2020 voor wijziging	Realisatie 2019 *)
Frictiekosten bijdrage aan NV	120	660	257	288
Totaal	120	660	257	288

* Voorlopige cijfers

De frictiekosten worden, op basis van bestuursbesluiten, gedekt uit de bestemmingsreserve. A.g.v. een nog lopende procedure schuiven de in 2019 begrote frictiekosten voor een groot deel door naar 2020. Vanaf 2021 dalen de frictiekosten t.o.v. 2020 door uitstroom uit boventalligheid.

Overige algemene kosten

	Begroting 2021	Begroting 2020 na 1 ^e wijziging	Begroting 2020 voor wijziging	Realisatie 2019 *)
Accountantskosten	47	46	45	54
Kosten modernisering Wsw	25	25	5	5
Onvoorzien	24	24	11	0
Overige	11	10	0	1
Totaal	107	105	61	60

* Voorlopige cijfers

Onder de post Onvoorzien zijn, naast een budget voor onvoorziene zaken, in 2021 (evenals in 2020 en 2019) ook middelen begroot om eventuele verschillen tussen de ontvangen rijksbijdrage en uitvoerings- en plaatsingsbijdrage Wsw a.g.v. afwijkingen tussen begrote en feitelijk ingevulde Wsw-bezetting bij het Schap te kunnen opvangen.

Daarnaast is een post van € 25.000 begroot onder de noemer modernisering Wsw om eventuele extra kosten voor inzet van externe deskundigen vanuit een gemeenschappelijke vraag en gemeenschappelijk belang van alle drie de deelnemende gemeenten te dekken voor het geval de voorgenomen integratie van WAA en het sociale domein van de gemeente Venlo doorgaat.

Onttrekkingen uit bestemmingsreserve

De hierboven vermelde bijdragen in projectkosten en frictiekosten aan WAA groep nv worden op basis van bestuursbesluiten gedekt uit bestemmingsreserves.

	Begroting 2021	Begroting 2020 na 1 ^e wijziging	Begroting 2020 voor wijziging	Realisatie 2019 *)
Projectkosten bijdrage aan NV	25	30	30	30
Frictiekosten bijdrage aan NV	120	660	257	288
Totaal onttrekkingen	145	690	287	318

* Voorlopige cijfers

Toevoeging aan bestemmingsreserve

In 2020 en 2021 is geen toevoeging aan de bestemmingsreserve begroot. De in voorgaande jaren gereserveerde frictiemiddelen zijn naar verwachting toereikend om de geplande ombouw/transitie van WAA volledig te financieren.

Vrijval uit bestemmingsreserve

Vanaf 2020 tot en met 2024 is een jaarlijkse vrijval begroot van € 100.000 uit de bestemmingsreserve voor frictie. Dit omdat de in voorgaande jaren gereserveerde frictiemiddelen naar verwachting voor in totaal € 500.000 bovenmatig en niet meer direct noodzakelijk zijn om de geplande ombouw/transitie van WAA uit hoofde van het strategische plan "Samen Anders!" volledig af te financieren. De jaarlijkse vrijval gespreid over vijf jaren geschiedt conform het in december 2019 genomen bestuursbesluit.

Gemeentelijke bijdrage Wsw ter financiering van het tekort

Bedragen x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2020 na 1 ^e wijziging	Begroting 2020 voor wijziging	Realisatie 2019 *)
Totaal gemeentelijke bijdrage Wsw	1.600	1.600	1.775	1.300
Aantal SE incl. Begeleid werken	644,7	662,3	667,1	681,5
Af: naar Werken in buurten	-190,8	-199,6	-207,1	-210,3
Resteert aantal SE	453,9	462,7	460,0	471,2
Gemeentelijke bijdrage per SE (x € 1)	3.525	3.458	3.858	2.759

* Voorlopige cijfers

Taakvelden

Het Schap voert één programma uit, de Wet Sociale Werkvoorziening. De volledige exploitatie van WAA is hierop gericht, waardoor er geen sprake is van overheadkosten, resp. kosten die gemaakt worden voor meerdere programma's. Er is derhalve bij het Schap alleen sprake van algemene overheadkosten zijnde indirecte kosten.

Taakvelden (in € 1.000)	Primaire Begroting 2021		Begroting 2020 na 1 ^e wijziging		Primaire Begroting 2020		Realisatie 2019	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
0. Bestuur en Ondersteuning								
0.1 Bestuur		21		20		18		18
0.4 Overhead		195		198		155		150
0.5 Treasury		47		66		66		87
0.8 Overige baten en lasten		120		660		257		288
0.10 Mutaties reserves	245		790		287		318	
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	155		2		95		62	
6.0 Sociaal domein								
6.4 Begeleide Participatie	13.519	13.536	13.547	13.395	13.460	13.346	13.497	13.334
Totaal generaal	13.919	13.919	14.339	14.339	13.842	13.842	13.877	13.877

Kengetallen

Bedragen in €	Begroting 2021	Begroting 2020 na 1 ^e wijz.	Begroting 2020 voor wijz.	Realisatie 2019 *)
Aantal Wsw-ers in SE (gemiddeld)	644,7	662,3	667,1	681,5
Af: naar Werken in buurten	-190,8	-199,6	-207,1	-210,3
Resteert aantal SE	453,9	462,7	460,0	471,2
Rijkssubsidie regulier per SE	26.261	25.821	25.402	25.905
Uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	29.573	28.712	28.774	28.088
Dekkingsgraad rijkssubsidie : uitvoerings- en plaatsingskosten per SE	0,89	0,90	0,88	0,92
Ziekteverzuim Wsw	12,0%	12,0%	12,0%	17,5%

* Voorlopige cijfers